

ระบบจดจำทะเบียนรถยนต์

License plate Recognition System

โดย

นาย ประสิทธิ์ อิ่มธนาวิช เลขประจำตัว 40010440

นาย พสุธา ชิตวรากร เลขประจำตัว 40010498

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร. ยุทธนา ทัดใจเดียว (อาจารย์ที่ปรึกษา)

เลขที่.....
เลขทะเบียน..... 42726
วัน, เดือน, ปี - 7 ส.ย. 2545

b.....
i.....

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา Electronics Circuit Application
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์
คณะวิศวกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายงานเรื่อง ระบบจดจำทะเบียนรถยนต์
Carplate Recognition System

จัดทำโดย นาย ประสิทธิ์ อิ่มธนาวิช 40010440
นาย พสุธา ชิตวรากร 40010498

อาจารย์ที่ปรึกษา อ. ยุทธนา คัดใจเคียว (อาจารย์ที่ปรึกษา)

รายงานฉบับนี้ได้ผ่านการตรวจสอบ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว

ลงชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษา

อ. ยุทธนา คัดใจเคียว (อาจารย์ที่ปรึกษา)

วันที่ 18 / 3 / 44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Carplate Recognition System

Mr.Prasit Imtanavanich

Mr.Patsuta Chitvarakorn

Dr.Yuttana Kidjaideaw (Adviser)

1st semester , Educational Year 2000

ABSTRACT

This report concerns about principle and theory for using weightless neural network and including the detail of designing the "License plate Recognition System" program which consist of Digital image processing , Binarization , Segmentation and using weightless neural network to classify the character of the license plate. We also test the program and conclude the result of the test.

ระบบจดจำทะเบียนรถยนต์

นาย ประสิทธิ์ อิ่มธนาวิช 40010440
นาย พสุธา ชิตวารกร 40010498
อ. ยุทธนา คัดใจเดียว (อาจารย์ที่ปรึกษา)
ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

ในรายงานฉบับนี้กล่าวถึงหลักการและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับโครงข่ายประสาทเทียมชนิดไร้น้ำหนัก (Weightless Neural Network) และได้กล่าวถึงรายละเอียดของโครงการที่ได้ทำ นั่นคือ โปรแกรมแยกแยะและรู้จำเลขทะเบียนรถยนต์ ซึ่งประกอบไปด้วยส่วนของการประมวลผลภาพ การสร้างภาพไบนารี การแยกวัตถุออกจากภาพ และการใช้โครงข่ายประสาทเทียมในการรู้จำตัวเลขและตัวอักษรเป็นขั้นตอนสุดท้าย รวมทั้งการทดลองและสรุปวิจารณ์ผลการทดลอง

สารบัญ

	หน้า
Abstract	I
บทคัดย่อ	II
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
1.2 ขอบเขตของโครงการ	1
1.3 การประยุกต์ใช้งานของระบบจดจำป้ายทะเบียนรถยนต์	2
บทที่ 2 การประมวลผลภาพ	3
2.1 การประมวลผลภาพเชิงตัวเลข (Digital Image Processing)	3
2.1.1 การแทนภาพด้วยข้อมูลแบบดิจิทัล	3
2.2 การสร้างภาพไบนารี	3
2.3 การแยกวัตถุจากภาพ (Segmentation)	6
2.3.1 การแยกภาพด้วยการพิจารณาการต่อเนื่องของข้อมูล	6
2.3.2 การแยกภาพด้วยวิธี Region labeling	7
บทที่ 3 โครงข่ายประสาทเทียม	9
3.1 โครงข่ายประสาทชีวภาพ	9
3.2 โครงข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural Network)	10
3.2.1 โครงข่ายประสาทเทียมแบบชั้นเดียว	12
3.2.2 โครงข่ายประสาทเทียมแบบหลายชั้น	13
3.3.3 การฝึกสอนให้กับโครงข่าย	14
3.3 Weightless Neural Network	16
3.3.1 The General Neural Unit (GNU)	18
3.3.2 การทำงานของ GNUs	20
บทที่ 4 หลักการทำงานของโปรแกรม	22
4.1 โครงสร้างของระบบจดจำทะเบียนรถยนต์	22
4.2 การทำงานของโปรแกรมการฝึกสอนโครงข่ายประสาทเทียม	22
4.2.1 ข้อมูลต้นแบบ	23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
4.2.2 การทำงาน	23
4.2.3 การออปติไมซ์ (Optimization)	23
4.3 การทำงานของโปรแกรมหลัก	25
บทที่ 5 ผลการทดลอง	33
บทที่ 6 สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง	37
ภาคผนวก	38
กิตติกรรมประกาศ	39
หนังสืออ้างอิง	40

สารบัญภาพ

	หน้า
รูปที่ 1.1 ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม	1
รูปที่ 2.1 แสดงการเลือกค่าเทรซโฮลสูง'กิน ไป	5
รูปที่ 2.2 แสดงการเลือกค่าเทรซโฮลสูงต่ำเกินไป	6
รูปที่ 2.3 แสดงตัวแปรที่ใช้ในการแยกตัวอักษรแต่ละตัว	8
รูปที่ 3.1 ตัวอย่างเซลล์ประสาทชีวภาพ	9
รูปที่ 3.2 ไดอะแกรมของนิวรอล 1 หน่วย	10
รูปที่ 3.3 ซิกมอยด์ฟังก์ชัน	11
รูปที่ 3.4 hyperbolic tangent function	12
รูปที่ 3.5 โครงข่ายประสาทเทียมแบบชั้นเดียว	12
รูปที่ 3.6 Linear Separable (สามารถแบ่งได้เชิงเส้น)	13
รูปที่ 3.7 Non Linear Separable (ไม่สามารถแบ่งได้เชิงเส้น)	13
รูปที่ 3.8 โครงข่ายประสาทเทียมแบบหลายชั้น	14
รูปที่ 3.9 ไดอะแกรมของ Backpropagation Neural Network แบบ 2 ชั้น	15
รูปที่ 3.10 (a) RAMS-based neuron (B) 4 RAMs discriminator with 3 inputs each	17
ตารางที่ 3.1 Main parameters of GNU	19
รูปที่ 3.11 A schematic of a basic GNU	19
รูปที่ 4.1 ข้อมูลตัวเลขที่ไม่มีสิ่งรบกวน	23
รูปที่ 4.2 แสดงตัวอย่างการพิจารณาจุด A และจุด B	24
รูปที่ 4.3 แสดงตัวอย่างการออปติไมซ์	24
รูปที่ 4.4 ตัวอย่างฐานข้อมูล	25
รูปที่ 4.5 ภาพที่ผ่านการแปลงเป็นภาพขาว-ดำ	26
รูปที่ 4.6 ภาพที่ผ่านการลบส่วนที่ไม่น่าจะเป็นเลขทะเบียนออก	26
รูปที่ 4.7 แสดงการหาขอบเขตของกลุ่มพิกเซลที่มีสีดำ	27
รูปที่ 4.8 การกำหนดขอบเขตการหาเลขทะเบียน	27
รูปที่ 4.9 โพลีชาร์ทแสดงการทำงานของโปรแกรมส่วนของนิวรอล	28
รูปที่ 4.10 โพลีชาร์ทแสดงการทำงานของโปรแกรมหลัก	29

	หน้า
รูปที่ 4.11 ตัวอย่างโปรแกรม	30
รูปที่ 4.12 ตัวอย่างโปรแกรมขณะรับอินพุทจากไฟล์ภาพ	31
รูปที่ 4.13 ตัวอย่างโปรแกรมขณะทำงาน	32
รูปที่ 5.1 การเก็บค่าต่างๆลงในตาราง	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบัน รถยนต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เป็นการไม่สะดวกและสิ้นเปลืองบุคลากร ในการบันทึกข้อมูลทะเบียนรถยนต์เหล่านั้นในงานต่างๆ เช่น การเก็บค่าผ่านทางด่วน การให้เช่าที่สถานที่จอดรถ เป็นต้น จึงได้มีแนวความคิดที่จะพัฒนาระบบจดจำทะเบียนรถยนต์โดยอัตโนมัติขึ้น โดยใช้หลักการเปลี่ยนข้อมูลที่อยู่ในลักษณะของรูปภาพ (Image Data) ให้อยู่ในรูปของการจัดเก็บข้อมูลแบบตัวหนังสือ (Text File) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ออกไปใช้กับระบบฐานข้อมูล (Database) หรือประยุกต์ใช้กับงานอื่นๆ ได้ โดยอาศัยหลักการประมวลผลภาพ (Image Processing) และการจดจำรูปแบบ (Pattern Recognition) เป็นหลักสำคัญในการออกแบบระบบ

1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อศึกษาหลักการประมวลผลภาพ
- เพื่อศึกษาการจดจำรูปแบบ
- เพื่อศึกษาการเขียนโปรแกรมประยุกต์ใช้งานด้วยคลเ็ฟ

1.2 ขอบเขตของโครงการ

ระบบจดจำทะเบียนรถยนต์ที่นำเสนอนี้ จะนำข้อมูลภาพของทะเบียนรถยนต์เป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการหาตำแหน่งของหมายเลขทะเบียนรถยนต์โดยอาศัยขั้นตอนการประมวลผลภาพ เช่น การจำกัดสัญญาณรบกวน การทำไบนารีเซชัน (Image Binarization) การจำแนกภาพ (Image Segmentation) แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้เข้าสู่กระบวนการจดจำรูปแบบของหมายเลขทะเบียนรถยนต์ เป็นการทำให้คอมพิวเตอร์สามารถรู้จักและเข้าใจภาพได้ (Recognition)

รายงานฉบับนี้ ได้เสนอวิธีการแยกหมายเลขทะเบียนรถยนต์จากข้อมูลภาพเพื่อเตรียมข้อมูลสำหรับขั้นตอนการจดจำรูปแบบ โดยนำข้อมูลภาพด้านหน้าของรถยนต์ที่มีการเก็บข้อมูลแบบมิตแมป มาใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ เพื่อแยกเฉพาะส่วนของเลขทะเบียนออกจากข้อมูลภาพทั้งหมด โดยมีขั้นตอนต่างๆดังรูปที่ 1.1

หลังจากผ่านขั้นตอนของการแยกหมายเลขทะเบียนรถยนต์แล้ว ข้อมูลภาพของหมายเลขทะเบียนรถยนต์จะถูกนำเข้าสู่กระบวนการจดจำรูปแบบ เพื่อทำการประมวลผลข้อมูลและให้ผลลัพธ์ออกมาเป็นค่าของตัวเลขหรืออักษร ในรายงานฉบับนี้ได้เสนอวิธีการจดจำตัวอักษร โดยใช้หลักการของทฤษฎีโครงข่ายประสาทเทียม (Neural Network) ด้วยวิธี ซึ่งมีรายละเอียดการทำงานดังจะอธิบายต่อไป

1.3 การประยุกต์ใช้งานของระบบจดจำป้ายทะเบียนรถยนต์

● ระบบเก็บค่าใช้บริการทางด่วน

ระบบจดจำเลขทะเบียนรถยนต์สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับฐานข้อมูลของระบบเก็บค่าใช้บริการทางด่วน โดยเจ้าของรถยนต์จะมีบัญชีเพื่อหักค่าบริการทางด่วน เมื่อรถยนต์ผ่านเข้าไปใช้บริการทางด่วน ระบบจดจำเลขทะเบียนรถยนต์จะประมวลผลเพื่อระบุหมายเลขทะเบียนรถยนต์ แล้วจัดการกับข้อมูลของรถยนต์คันนั้นในฐานข้อมูล เช่น การหักบัญชีค่าบริการทางด่วนจากเจ้าของรถยนต์โดยอัตโนมัติ ซึ่งทำให้สามารถลดจำนวนพนักงานเก็บค่าทางด่วนและเพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้ใช้บริการทางด่วน

● ระบบป้องกันการโจรกรรมรถยนต์

ในสถานที่ที่ความเสี่ยงต่อการโจรกรรมรถยนต์ เช่น ในศูนย์การค้า สามารถใช้ระบบจดจำเลขทะเบียนรถยนต์ เพื่อตรวจเช็คการเข้าออกของรถยนต์ โดยเมื่อมีรถยนต์เข้ามาในระบบจะระบุเลขทะเบียนรถยนต์ และออกบัตรจอดรถที่มีหมายเลขทะเบียนตรงกัน ดังนั้นรถยนต์สามารถออกไปได้เมื่อมีบัตรตรงกับหมายเลขทะเบียนรถยนต์เท่านั้น

นอกจากนี้ยังสามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการติดตามรถยนต์ที่ต้องการ เช่น รถยนต์ที่ถูกโจรกรรม หรือรถยนต์ที่ผู้กระทำความผิดใช้ โดยติดตั้งระบบตามด่านตรวจต่างๆ เพื่อให้สามารถติดตามรถได้อย่างรวดเร็ว

● ระบบควบคุมการเข้าออกสถานที่สำคัญ

ในสถานที่สำคัญ เช่น เขตทหารจะไม่สามารถให้รถยนต์ที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าไปในสถานที่นั้นได้ ดังนั้นในระบบควบคุมการเข้าออกสถานที่จะใช้ระบบจดจำเลขทะเบียนรถยนต์เพื่อตรวจสอบหมายเลขทะเบียนของรถยนต์นั้นว่าตรงกับหมายเลขทะเบียนของรถยนต์ในระบบฐานข้อมูลที่สามารถเข้าไปในสถานที่นั้นหรือไม่

บทที่ 2

การประมวลผลภาพ

2.1 การประมวลผลภาพเชิงตัวเลข (Digital Image Processing)

การประมวลผลภาพเชิงตัวเลข หมายถึง การนำภาพที่พบทั่วไปมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยภาพที่นำมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์นี้จะถูกแทนที่ด้วยตัวเลขให้อยู่ในรูปของเมตริกซ์ แต่ภาพที่ได้โดยส่วนมากแล้วจะเป็นภาพที่ได้จากตัวรับสัญญาณ ซึ่งอยู่ในรูปของฟังก์ชัน $f(x,y)$ ที่ต่อเนื่องในระนาบสองมิติ (คือแกน x และแกน y) โดยจะเป็นสัดส่วนกับความสว่างหรือความเข้มของภาพ ที่ตำแหน่ง (x,y) ซึ่งเรียกว่า ระดับสีเทา (Gray Level)

2.1.1 การแทนภาพด้วยข้อมูลแบบดิจิทัล

ภาพข้อมูลแบบดิจิทัล (Digital Image) เป็นภาพที่ถูกแปลงมาจากอนาลอก อยู่ในรูปของตัวเลข โดยภาพอนาลอกถูกแบ่งเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมเล็กๆ ที่เรียกว่า พิกเซล (pixel) ในแต่ละพิกเซล จะถูกระบุตำแหน่ง โดย (x,y) และค่าระดับสีเทาของพิกเซล โดยเราสามารถแปลงภาพเป็นข้อมูลแบบดิจิทัลได้ โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

เมื่อเรานำสัญญาณอนาลอกที่ต้องการประมวลผลมาผ่านส่วนที่เรียกว่า ดิจิไทเซอร์ (Digitizer) ซึ่งจะมีหน้าที่ในการเปลี่ยนสัญญาณอนาลอกให้เป็นสัญญาณดิจิทัล อุปกรณ์ส่วนนี้ได้แก่ กล้องโทรทัศนิจิไทเซอร์ จากนั้นทำการควอนไทซ์ (Quantizing) เพื่อที่จะประมวลสัญญาณด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ฟังก์ชันของภาพ $f(x,y)$ จะถูกทำให้เป็นสัญญาณไม่ต่อเนื่องทั้งระนาบของภาพ ซึ่งเราเรียกว่า การสุ่มภาพ (Image Sampling) ของฟังก์ชันที่ได้เรียกว่า การควอนไทซ์ระดับสีเทา (Gray level quantization) ก็จะได้ข้อมูลที่เป็นดิจิทัล

สมมุติว่าสัญญาณภาพต่อเนื่อง $f(x,y)$ ถูกดิจิไทซ์ในระนาบ x และ y เป็นช่วงๆเท่าๆกัน

2.2 การสร้างภาพไบนารี

อุปกรณ์ที่มีความสามารถในการแสดงผลได้แค่ 2 ระดับ หรือ 2 สี คือ สีขาวกับสีดำยังมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย เช่น เครื่องพิมพ์(Printer) เครื่องโทรสาร(Fax) จอภาพแสดงผลแบบโมโนโครม(Monochrome Monitor) เป็นต้น เนื่องจากอุปกรณ์เหล่านี้เป็นอุปกรณ์ที่มีราคาถูก ดังนั้นการที่จะแสดงผลหรือพิมพ์รูปภาพที่มีระดับความเข้มของภาพหลายระดับซึ่งมีมากกว่าความสามารถในการแสดงผลของอุปกรณ์เหล่านี้ที่มีเพียงแค่ 2 ระดับเท่านั้น

จะเห็นได้ว่าการที่จะแก้ปัญหาการแสดงผลภาพที่มีความเข้มหลายระดับบนอุปกรณ์ที่สามารถแสดงผลได้ 2 ระดับนั้น จะต้องทำการแปลงข้อมูลภาพให้เป็นภาพไบนารี (Binary Image) ก่อน ซึ่งการสร้างภาพไบนารี นั้นก็หมายถึงการแปลงข้อมูลภาพที่มีระดับความเข้มหลายระดับ(Multilevel Image) ให้เป็นภาพที่มีระดับความเข้มเพียง 2 ระดับ นั่นคือ 1 จุด ภาพมีได้ 2 ค่าเท่านั้น คือ 0 กับ 1 โดยจุดภาพที่แทนด้วย 1 หมายถึงจุดภาพที่มีสีดำ ส่วนจุดที่แทนด้วย 0 จะหมายถึงจุดภาพที่มีสีขาว เมื่อทำการแปลงเป็นภาพไบนารีแล้วจึงนำภาพนั้นไปแสดงผลบนอุปกรณ์เหล่านั้น จะเห็นได้ว่าการแปลงข้อมูลภาพหลายระดับเป็นภาพไบนารีจึงมีความจำเป็นและมีประโยชน์มากในการแสดงผลภาพที่มีระดับความเข้มของภาพหลายระดับบนอุปกรณ์ที่มีความสามารถในการแสดงผลได้ 2 ระดับ สำหรับประโยชน์อีกประการหนึ่งในการแปลงข้อมูลภาพนั้นเป็นภาพไบนารีคือการลดเนื้อที่การเก็บข้อมูลภาพจะใช้เนื้อที่ในการเก็บ 8 บิต เมื่อสร้างเป็นภาพไบนารีแล้วสามารถลดลงได้ถึง 8 เท่า นั่นคือ 1 จุดภาพจะใช้เนื้อที่ในการเก็บ 1 บิต อีกทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างแพร่หลาย เช่น นำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์เอกสาร ในขั้นตอนที่เรียกว่าการประมวลผลขั้นต้น (Preprocessing) เป็นต้น

ในการสร้างภาพไบนารี สามารถทำได้โดยใช้เทคนิคการทำเทรชโฮล (Thresholding Technique) โดยพิจารณาว่าจุดภาพใดควรจะเป็นจุดขาวหรือจุดดำ จะกระทำโดยการเปรียบเทียบกับค่าคงที่ค่าหนึ่งซึ่งเรียกว่า "ค่าเทรชโฮล" (Threshold Value) เทคนิคนี้ใช้กันมากในกรณีที่ข้อมูลภาพมีลักษณะแตกต่างกันระหว่างวัตถุ (Object) และพื้นหลัง (Background) โดยค่าของจุดภาพใดๆ ที่มีค่าน้อยกว่าค่าเทรชโฮลจะถูกกำหนดให้เป็น 1 (จุดดำ) และถ้าค่าของจุดภาพใดๆ ที่มีค่ามากกว่า หรือ เท่ากับค่าเทรชโฮลจะถูกเปลี่ยนให้เป็น 0 (จุดขาว)

ในการสร้างภาพไบนารีโดยใช้เทคนิคเทรชโฮลเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ได้เหมาะสมและคมชัด สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ค่าเทรชโฮล เนื่องจากถ้าเลือกค่าเทรชโฮลที่ไม่เหมาะสม (ค่าเทรชโฮลที่มีค่าน้อยเกินไปหรือมากเกินไป) ภาพที่ได้อาจจะไม่เหมาะสม ขาดความคมชัดและรายละเอียดบางส่วนขาดหายไป กล่าวคือ ภาพที่ได้อาจจะมืดเกินไป หรือสว่างเกินไป หรือภาพที่ได้มีสิ่งรบกวน (Noise) เกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้ภาพผลลัพธ์ที่ได้ไม่สวยงามเท่าที่ควร ดังนั้นปัญหาของการสร้างภาพไบนารีโดยวิธีเทรชโฮลนี้คือ ทำอย่างไรจึงจะสามารถคำนวณหาค่าเทรชโฮลที่เหมาะสมสำหรับแต่ละภาพที่จะนำมาทำการสร้างภาพไบนารี ซึ่งมีวิธีการคำนวณ

การหาค่าเทรชโฮล โดยการกำหนดค่าล่วงหน้า (Pre-assigned Threshold Value) การหาค่าเทรชโฮลจากค่ากลาง (Midrange Threshold Value) ซึ่งแต่ละวิธีอธิบายได้ดังนี้

การหาค่าเทรชโฮลโดยการกำหนดค่าล่วงหน้า (Pre-assigned Threshold Value)

การหาค่าเทรชโฮล โดยวิธีการกำหนดค่าล่วงหน้าเป็นวิธีที่ง่ายที่สุด เป็นการคำนวณค่าเทรชโฮลโดยการกำหนดเองจากผู้ใช้ ซึ่งการกำหนดนี้จะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้ใช้นั้นๆ โดยการเลือกค่าคงที่ค่าหนึ่ง ซึ่งเรียกค่านั้นว่า ค่าเทรชโฮล โดยค่าที่เลือกมานี้จะเป็นค่าที่อยู่ระหว่างค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดของระดับความเข้มของข้อมูลภาพอินพุท เช่น ภาพข้อมูลอินพุทมีเกรย์สเกล 256 ระดับ จะมีค่าเกรย์สเกลได้ตั้งแต่ 0-255 เมื่อเลือกค่าเทรชโฮลได้แล้วสามารถสร้างภาพไบนารีได้

การหาค่าเทรชโฮลจากค่ากลาง (Mid-Range Threshold Value) การหาค่าเทรชโฮลโดยพิจารณาจากค่ากลาง เป็นการหาค่าเทรชโฮลที่แตกต่างจากการหาค่าเทรชโฮลวิธีแรก สำหรับวิธีนี้จะเป็นการคำนวณหาค่าเทรชโฮลโดยอัตโนมัติโดยไม่ต้องให้ผู้ใช้เป็นผู้กำหนด โดยการหาค่าเทรชโฮลวิธีนี้ได้อาศัยการคำนวณพื้นฐานทางสถิติในเรื่องของการหาค่ากลางหรือค่าเฉลี่ย (Mean) มาประยุกต์ใช้ ค่าเทรชโฮลที่คำนวณได้จากค่ากึ่งกลางที่อยู่ระหว่างค่าระดับความเข้มสูงสุด (Maximum Level) และระดับความเข้มต่ำสุด (Minimum Level) ของข้อมูลภาพอินพุท เมื่อทำการคำนวณค่าเทรชโฮลได้แล้ว ก็สามารถสร้างภาพไบนารีได้โดยนำค่าเทรชโฮลที่ได้มาใช้

รูป 2.1 แสดงการเลือกค่าเทรชโฮลสูงเกินไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูป 2.2 แสดงการเลือกค่าเทรซโฮลค่าเกินไป

2.3 การแยกวัตถุจากภาพ (Segmentation)

กระบวนการสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งในการประมวลผลภาพเบื้องต้นที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการจดจำรูปแบบ ก็คือ กระบวนการแยกวัตถุออกจากพื้นหลัง ซึ่งในที่นี้จะเป็นการแยกข้อมูลภาพที่เป็นตัวอักษรออกจากข้อมูลภาพทั้งหมด โดยแยกออกมาทีละตัวอักษรเพื่อนำไปเข้าสู่กระบวนการจดจำรูปแบบซึ่งสามารถประมวลผลได้ที่ละหนึ่งตัวอักษรเท่านั้น

2.3.1 การแยกภาพด้วยการพิจารณาการต่อเนื่องของข้อมูล

เมื่อรับข้อมูลภาพที่ได้จากการเปลี่ยนข้อมูลเป็นรูปแบบไบนารี ที่มีค่า 0 กับ 1 เรียบร้อยแล้ว ซึ่งข้อมูล 0 จะแทน ส่วนที่เป็นพื้นหลัง และ 1 แทนส่วนที่เป็นตัวอักษร หลักการเบื้องต้นคือการหาค่าพิกเซลที่เป็น 0 ที่ต่อเนื่องกันตลอดแนวตั้ง และแนวนอนทำให้ได้ขนาดของกรอบ (Block) ข้อมูลภาพวัตถุที่มีขนาดต่างๆกัน จากนั้นจะพิจารณาเลือกขนาดของกรอบที่ต้องการจากความแตกต่างของจำนวนพิกเซล ความสูงความกว้าง และตำแหน่ง เป็นต้น ซึ่งจะได้กรอบของตัวอักษรที่ต้องการ

ตัวอย่างการแยกข้อมูลภาพที่มีตัวอักษร 2 ตัว เพื่อให้เห็นแนวทางในกระบวนการแยกเป็นขั้นตอนง่ายๆดังนี้ จากข้อมูลภาพ ดังรูปที่ 2.3 จะพิจารณาค่าพิกเซลที่เป็น 0 ที่ต่อเนื่องตลอดระยะเวลาทางระหว่างระยะขอบเขตระยะด้านบนและระยะด้านล่างของแต่ละบรรทัด (สแกนตามแนวตั้ง) แล้วหาขอบเขตระยะด้านบนและด้านหลังของแต่ละตัวอักษร (สแกนตามแนวนอน) เป็นขอบเขตของแต่ละตัวอักษร เพื่อใช้ในการประมวลผลต่อไป ดังแสดงในรูปที่ 2.4 จะได้ระยะ H_1, H_2 เป็นขอบเขตของระยะ V_1, V_2, V_3, V_4 เป็นขอบเขตของระยะด้านบนและระยะด้านล่างของตัวอักษรตามลำดับ นั่นคือ เมื่อพิจารณาขนาด ความกว้าง ความสูง ในช่วงที่ขอบรับ และความสัมพันธ์ของความกว้าง (V_2-V_1) ที่มีค่ามากกว่าความสูง (H_2-H_1)

ซึ่งเป็นคุณสมบัติของตัวอักษรที่ต้องการ ก็จะสามารถแยกตัวอักษรที่ต้องการจากข้อมูลภาพทั้งหมดได้

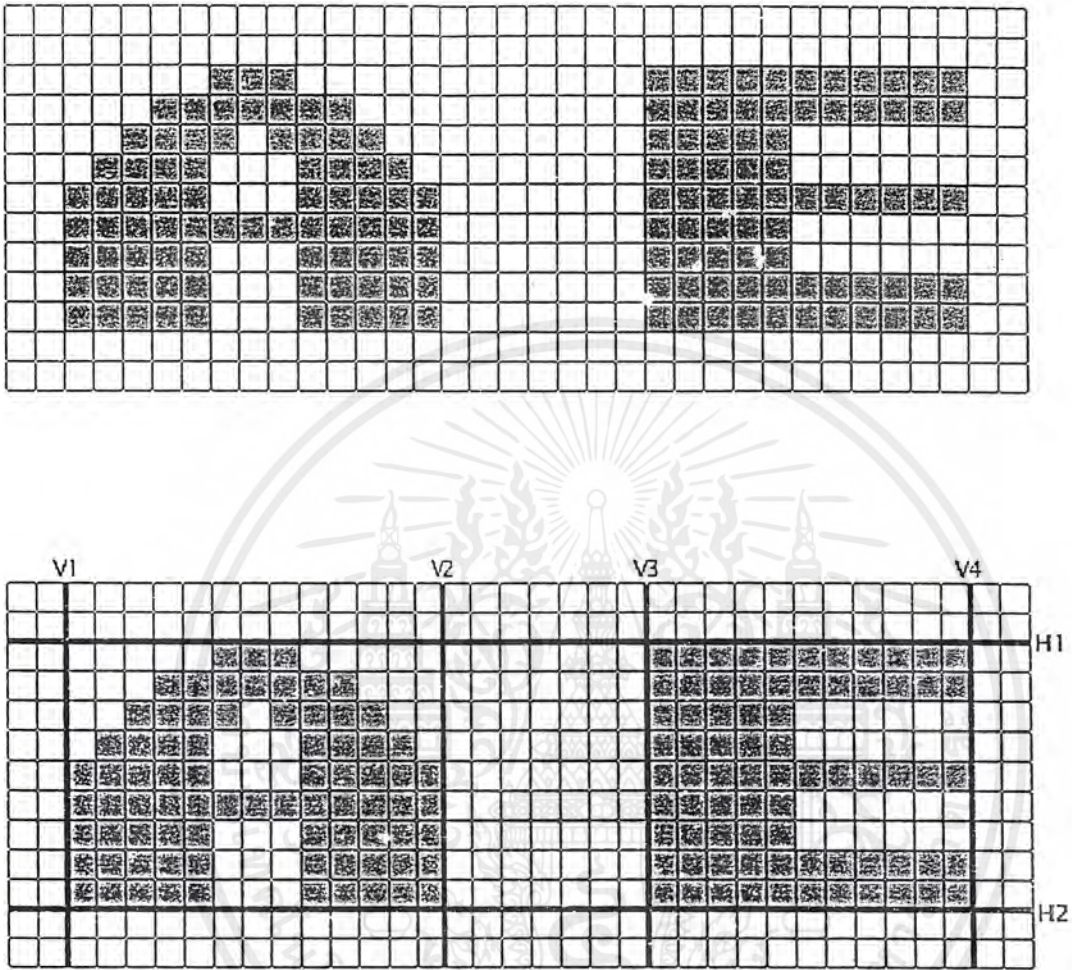
2.3.2 การแยกภาพด้วยวิธี Region labeling

ในการจำแนกภาพ โดยวิธีนี้ได้ถือว่าบริเวณที่อยู่ข้างเคียงเป็นบริเวณที่สำคัญมาก จุดภาพที่อยู่ข้างเคียงกันมักจะมีคุณสมบัติทางสถิติที่คล้ายกันหรือใกล้เคียงกันสำหรับจุดรอบข้างที่มาเชื่อมต่อกัน ในวิธีนี้จะทำการพิจารณาภาพบริเวณย่อยๆ จำนวนมาก จากนั้นพื้นที่ที่ติดกันจะถูกนำมาพิจารณาถึงความสัมพันธ์เดียวกันร่วมกัน การรวมตัวกันจะสิ้นสุดลงเมื่อพื้นที่ข้างเคียงไม่สามารถพิจารณาถึงความสัมพันธ์เดียวกันได้ แต่ถ้าจุดภาพที่อยู่ใกล้เคียงกันนั้นตรวจสอบแล้วไม่อยู่ในเกณฑ์การรวม จุดภาพนั้นจะไม่ถูกรวมเข้าไปในส่วนนั้นของภาพแต่จะถูกเลือกให้เป็นให้เป็นจุดเริ่มต้นส่วนอื่นๆต่อไป และหลังจากที่จุดภาพทุกจุดได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเรียบร้อยแล้ว

ในกรณีนี้จะกล่าวถึงภาพที่มีวัตถุในภาพมาก วิธีการที่จะแยกแต่ละวัตถุออกจากกันจะทำได้โดยพิจารณาจากการติดกันของพิกเซลที่เป็น 1 โดยสามารถพิจารณาได้ดังนี้

- การติดกันแบบ 4 จุด จะพิจารณา 4 พิกเซล รอบข้างทางด้านแนวนอน และแนวตั้ง
- การติดกันแบบ 8 จุด จะพิจารณา 8 พิกเซล รอบข้างทางด้านแนวนอนและแนวตั้ง

วิธีการแยกวัตถุแบบ Region Labeling นี้ จะพิจารณาแบบ ไบนารีเฉพาะพิกเซลที่มีค่า 1 ที่ละแถวจากซ้ายไปขวาและจากบนลงล่าง ซึ่งเมื่อพิจารณาที่พิกเซลใดพิกเซลหนึ่ง ถ้าพิกเซลแถวบนและทางซ้ายซึ่งผ่านการกำหนด Label แล้ว มีค่าไม่เป็น 1 ก็จะกำหนด Label ใหม่ให้กับพิกเซลนี้ ถ้าพิกเซลใดพิกเซลหนึ่งมีค่าเป็น 1 ก็จะกำหนด Label เหมือนกับพิกเซลข้างเคียงที่เป็น 1 แต่ถ้าในกรณีที่มีพิกเซลข้างเคียงมีค่ามากกว่า 1 พิกเซล และแต่ละพิกเซลมี Label ต่างกัน ก็จะกำหนด Label ให้กับพิกเซลที่พิจารณาอยู่เหมือนกับ Label ที่สมมูลกันให้เหมือนกัน ซึ่งจะสามารถทราบถึงความแตกต่างของแต่ละวัตถุในภาพ โดยดูจาก Label ที่ต่างกัน

รูปที่ 2.3 แสดงตัวแปรที่ใช้ในการแยกตัวอักษรแต่ละตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

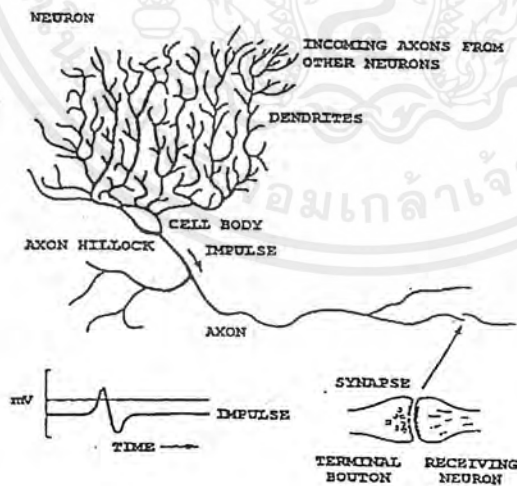
บทที่ 3

โครงข่ายประสาทเทียม(Artificial Neural Network)

โครงข่ายประสาท หมายถึง โครงข่ายใยประสาทที่เชื่อมต่อกันระหว่างเซลล์ประสาทจำนวนมากมายมหาศาล มีความสามารถประมวลผลสูงบรรจุอยู่ในสมอง สมองชีวภาพที่เป็นจุดศูนย์กลางการควบคุมกิจกรรมของการดำเนินชีวิต การวิจัยสร้างโครงข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural Network) มีแนวคิดเลียนแบบการทำงานของสมองชีวภาพเพื่อกำหนดแนวทางสำหรับการสร้างแบบจำลองขึ้นมา แล้วพยายามสมมติฐานลักษณะการทำงาน โดยจำลองเป็น โมเดลคณิตศาสตร์ที่มีลักษณะเดียวกันแล้วดำเนินการคำนวณ โดยใช้คอมพิวเตอร์

3.1 โครงข่ายประสาทชีวภาพ

ระบบการคิดของมนุษย์มีโครงสร้างพื้นฐานจากเซลล์สมอง ที่เรียกว่า นิวรอน (Neural) เรียงเป็นชั้นจำนวนมากหลายล้านเซลล์เชื่อม โยงถึงกันประมาณพันล้านล้านจุด แต่ละนิวรอนจะมีคุณลักษณะต่างกัน แต่จะมีรูปแบบการทำงานคล้ายๆกันคือ รับค่าเข้ามาประมวลผล และส่งสัญญาณไฟฟ้าเคมีออกไป

รูปที่ 3.1 ตัวอย่างเซลล์ประสาทชีวภาพ

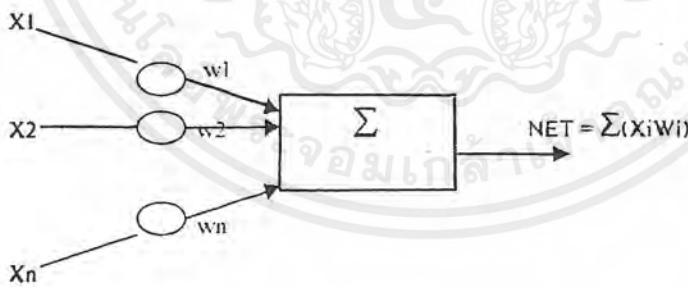
จากภาพแขนงที่ขยายออกไปยังเซลล์อื่นๆเพื่อรับสัญญาณ เรียกว่า เดนไดรท์ (Dendrites) จะมีจุดเชื่อมต่อกับเซลล์ประสาทอื่นๆ เรียกว่า ซินแนปส์ (synapse) และส่วนที่ใช้ส่งสัญญาณออกไป เรียกว่า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แอกซอน (Axon) แต่ละนิวรอนจะมีคุณสมบัติในการเพิ่มขยาย หรือลดทอนความเข้มของสัญญาณที่เข้ามายังเดนไดรต์ของเซลล์ อาจกระตุ้นหรือยับยั้งตัวเซลล์ก็ได้ เนื่องจากเซลล์ประสาทหนึ่งเซลล์มีเดนไดรต์จำนวนมาก ดังนั้นสัญญาณกระตุ้นเดนไดรต์ที่รับเข้ามาจากเซลล์อื่นๆจะถูกนำมารวมกันที่ตัวเซลล์ประสาท ที่เซลล์ประสาทจะมีค่าเทรชโฮลด์ (Threshold) ค่าหนึ่ง หากผลรวมของสัญญาณไฟฟ้าเคมี (Electrochemical) มีค่ามากกว่าค่าเทรชโฮลด์ เซลล์ประสาทจะส่งสัญญาณค่าหนึ่งผ่านทางแอกซอนไปยังนิวรอนอื่นๆต่อไป การจัดเรียงเป็นชั้น (Layer) และลักษณะการเชื่อมโยงระหว่างนิวรอนในสมองนั้นมีการจัดเรียงที่ซับซ้อน สอดคล้องกับหน้าที่การทำงานเฉพาะส่วน มีการเจริญเติบโตเรียนรู้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา จึงเป็นการยากที่จะสามารถสร้าง โมเดลเลียนแบบการทำงานของสมองชีวภาพได้ทั้งหมด ปัจจุบันยังคงทำได้เพียงการจำลองเลียนแบบการทำงานเฉพาะส่วนบางส่วนของโครงข่ายประสาทเทียม มาใช้เฉพาะกับงานใดงานหนึ่ง และมีขอบเขตจำกัดการใช้งานด้วย

3.2 โครงข่ายประสาทเทียม (Artificial Neural Network)

การออกแบบสร้างประสาทเทียมมีสมมติฐานจากโครงข่ายประสาทชีวภาพ ซึ่งมีความนำสัญญาณไฟฟ้าเคมีต่างกัน โมเดลโครงข่ายประสาทเทียมจึงต้องมีการถ่วงน้ำหนักก่อนไปใช้งาน เรียกว่า ไซแนปติกเวกท์ ปริมาณข้อมูลจะถูกนำมารวมกัน และตัดสินใจด้วยระดับความสนใจของนิวรอน (Activation level) แล้วส่งไปเอาต์พุตออกไปยังนิวรอนอื่นๆ

รูปที่ 3.2 ไดอะแกรมของนิวรอน 1 หน่วย

จากภาพเป็นไดอะแกรมที่จำลองจากแนวความคิดของเซลล์สมองทางชีวภาพ สัญญาณอินพุตคือ $X_1, X_2, \dots, X_n$ จะถูกป้อนเข้ามายังนิวรอน เปรียบได้กับสัญญาณไฟฟ้าเคมีเข้ามายังไซแนปส์ของเซลล์ประสาท ค่าอินพุตเหล่านี้จะถูกคูณด้วยค่าถ่วงน้ำหนัก (weight) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.0-1.0 ผลรวมของสัญญาณทั้งหมดจะส่งออกมาโดย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\begin{aligned} \text{NET} &= X_1W_1 + X_2W_2 + \dots + X_nW_n \\ &= \sum (X_iW_i) \end{aligned}$$

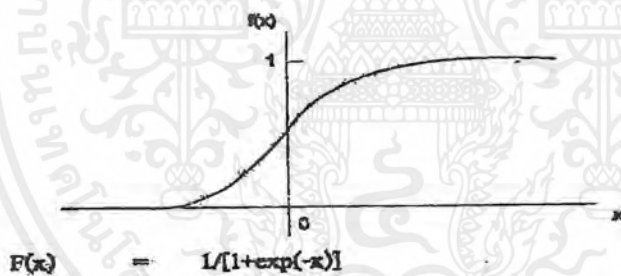
จากนั้นจะถูกตัดสินใจโดยหน่วยเซลล์ด้วยฟังก์ชันการตัดสินใจ (Activation Function) และได้ค่าเอาต์พุตออกมา

$$\text{OUT} = F(\text{NET})$$

ฟังก์ชันตัดสินใจอาจเป็น hard linear function โดย

$$\begin{aligned} \text{OUT} &= 1 \text{ ถ้า } \text{NET} > T \\ &= 0 \text{ ถ้า } \text{NET} \text{ มีค่าเป็นกรณีอื่น} \end{aligned}$$

T เป็นค่าคงที่เทรชโฮล (Threshold) หรืออาจเป็นฟังก์ชันอื่นๆที่เลียนแบบคุณสมบัติไม่คงที่ของเซลล์ประสาทได้ดีกว่า และใช้เป็นฟังก์ชันให้กับโครงข่ายทั่วไปได้ ฟังก์ชันตัดสินใจที่นิยมใช้กันทั่วไปคือ สแควชชิง ฟังก์ชัน (Squashing function) ซึ่งมีรูปร่างคล้ายตัว "S" และมีสมการทางคณิตศาสตร์ดังนี้

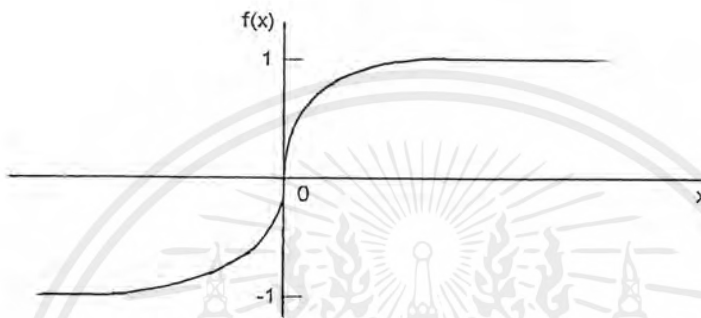
รูปที่ 3.3 ซิกมอยด์ ฟังก์ชัน (Sigmoid function)

การใช้ซิกมอยด์ ฟังก์ชันจะทำให้เทรชโฮลฟังก์ชันมีลักษณะ non linear function ทำให้ได้ค่าอินพุตที่ไวต่อสัญญาณขนาดเล็กๆ และเฉื่อยต่อสัญญาณแรงๆ คือสัญญาณไปทางบวกเล็กน้อยก็จะมีค่าเอาต์พุตใกล้เคียง "1" และสัญญาณเป็นลบค่าต่างๆ ใกล้เคียง "0" ขณะเดียวกันสัญญาณบวกขนาดแรงๆ ก็ยังคงให้ค่าเอาต์พุตใกล้เคียง "1" และสัญญาณลบค่ามากกว่าก็ยังคงให้เอาต์พุตใกล้เคียง "0" ได้ คือมีคุณสมบัติ non linear gain นั่นเอง ซึ่ง คลอสเบอร์ก (Grossberg, 1973) พบว่าสามารถแก้ปัญหา Noise Saturation Dilemma ได้และทำให้นิวรอลสามารถทำงานได้กว้างขวางขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันอื่นๆอีกคือ ไฮเพอร์โบลิก ฟังก์ชัน (Hyperbolic function) ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับ logistic function คือ

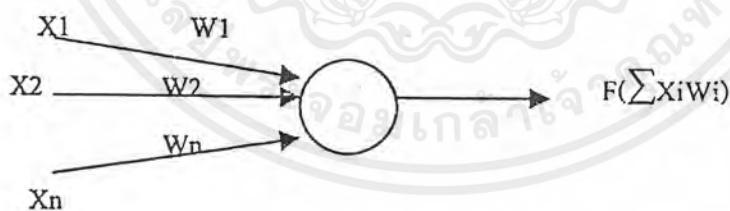
$$\text{OUT} = \tanh(X)$$

รูปที่ 3.4 hyperbolic tangent function

3.2.1 โครงข่ายประสาทเทียมแบบชั้นเดียว (Single Layer Artificial Neural Network)

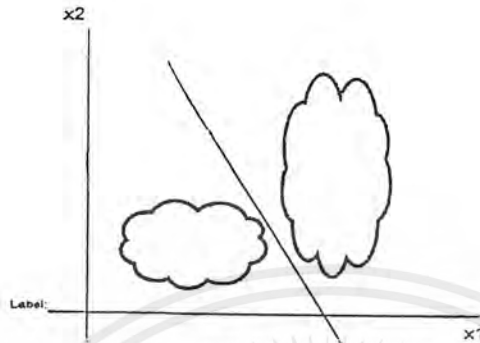
ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาฟังก์ชันเชิงเส้น (linear function) ได้เท่านั้น

รูปที่ 3.5 โครงข่ายประสาทเทียมแบบชั้นเดียว

โครงข่ายประสาทแบบชั้นเดียวที่ไม่มีการไหลย้อนกลับของค่าสัญญาณเอาต์พุท จะมีความสามารถในขอบเขตจำกัด คือใช้ตัดสินใจกับปัญหาที่เป็นฟังก์ชันเชิงเส้นเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

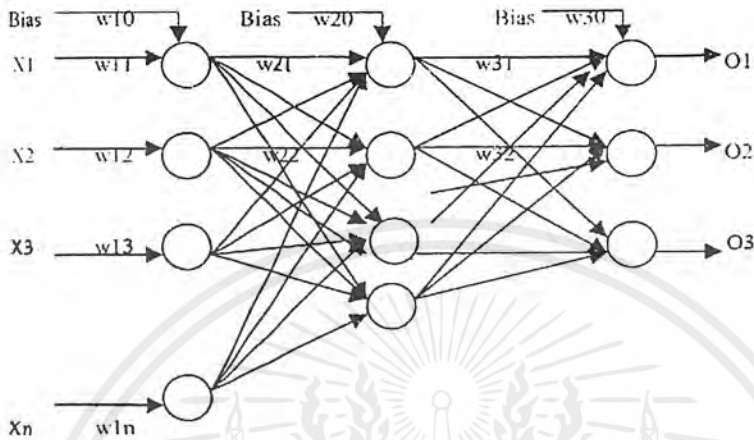
รูปที่ 3.6 Linear Separable (สามารถแบ่งได้เชิงเส้น)

รูปที่ 3.7 Non Linear Separable (ไม่สามารถแบ่งได้เชิงเส้น)

3.2.2 โครงข่ายประสาทเทียมแบบหลายชั้น (Multilayer Artificial Neural Network)

ซึ่งประกอบด้วยอินพุทเลเยอร์ (Input Layer), เอาต์พุทเลเยอร์ (Output Layer) และชั้นซ่อน (Hidden Layer) จำนวนตั้งแต่ 1 ชั้นขึ้นไป ทำให้ความสามารถของโครงข่ายดีขึ้น คือสามารถแก้ปัญหาที่ไม่เป็นเชิงเส้นได้ ปัญหาที่มักเกิดขึ้นจากการออกแบบโครงข่ายประสาทเทียมแบบหลายชั้นจะเป็นในแง่ของการกำหนดขนาดจำนวนหน่วยในแต่ละชั้น จำนวนชั้นซ่อนที่เหมาะสม และลักษณะการเชื่อมของแต่ละหน่วย แต่ละชั้น

รูปที่ 3.8 โครงข่ายประสาทเทียมแบบหลายชั้น

3.2.3 การฝึกสอนให้กับโครงข่าย (Training Algorithm)

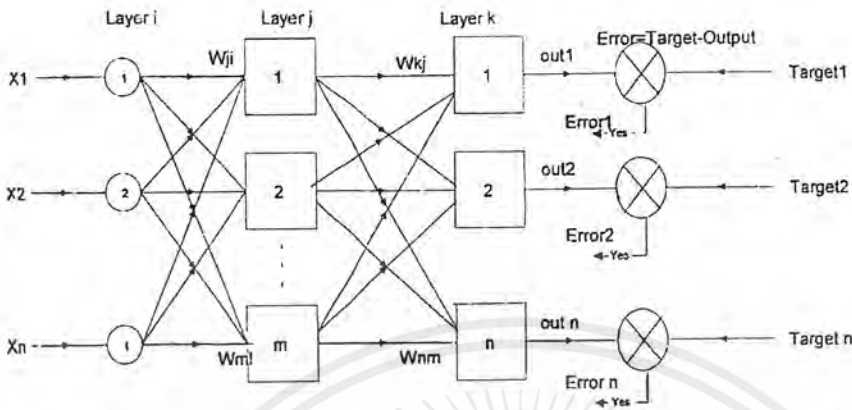
เทรนนิ่งอัลกอริทึมถูกจัดเป็น 2 ประเภท คือ แบบควบคุม (Supervise Training) และแบบอิสระ (Unsupervise) โดยเทรนนิ่งแบบควบคุมต้องการข้อมูล 2 ชุดคือ อินพุตกับชุดเป้าหมาย เรียกเทรนนิ่งแพร์ (Training Pairs) เช่น การเรียนรู้แบบแพร์ย้อนกลับ ส่วนการเทรนนิ่งแบบอิสระสร้างขึ้นโดยเปรียบเทียบการทำงานของสมองที่ไม่จำเป็นต้องมีผู้มาคอยคิดค่าเป้าหมายให้ก่อน โครงข่ายจะรับเพียงค่าอินพุตเข้าไปเท่านั้น เทรนนิ่งอัลกอริทึมจะเปลี่ยนแปลงค่าถ่วงน้ำหนักของโครงข่าย เพื่อสร้างเอาต์พุตที่มั่นคง และเมื่อค่าอินพุตมีการเปลี่ยนแปลงไปเพียงเล็กน้อย โครงข่ายจะยังคงสามารถชี้ได้ว่าเป็นข้อมูลเดิม เนื่องจากเอาต์พุตของโครงข่ายไม่มีการกำหนดค่ามาก่อน ส่วนใหญ่จะถูกแปรรูปให้เข้าใจได้ จึงไม่สามารถใช้ตัดสินใจปัญหาที่มีความยากได้ มักใช้ในงานง่ายๆ เช่น การเปรียบเทียบเอกลักษณ์ , รูปภาพ , รูปแบบที่สัมพันธ์กันระหว่างอินพุต-เอาต์พุต

3.2.4 ขั้นตอนการเรียนรู้แบบแพร์ย้อนกลับ (Backpropagation Learning)

การฝึกสอนให้กับโครงข่ายประสาทแบบหลายชั้นใช้การเรียนรู้แบบแพร์ย้อนกลับ โดยโครงข่ายจะรับค่าอินพุต X และค่าเป้าหมาย (Target) ไว้ เมื่อคำนวณค่าเอาต์พุตในโครงข่ายแล้วจะเปรียบเทียบค่าผิดพลาดของเอาต์พุตที่คำนวณได้กับค่าเป้าหมาย

$$\text{Error} = \text{Target-Output}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.9 โครงสร้างของ Backpropagation Neural Network แบบ 2 ชั้น

ค่าผิดพลาดนี้จะนำไปใช้ปรับค่าถ่วงน้ำหนักของโครงข่ายเพื่อให้สอดคล้องกับค่าเป้าหมาย การเรียนรู้จะทำได้เรื่อยๆจนโครงข่ายสามารถแยกแยะข้อมูลได้ ขั้นตอนการฝึกสอนสามารถสรุปเป็นขั้นๆได้ดังต่อไปนี้

1. สร้างโครงข่ายประสาทที่มีจำนวนอินพุต และเอาต์พุตเท่าจำนวนอินพุต และเอาต์พุตของปัญหา ส่วนจำนวนชั้นซ่อนอาจเริ่มที่ค่ามากพอสมควรก่อน

2. ให้ค่าเริ่มต้นแก่ค่าถ่วงน้ำหนักทุกเส้นในโครงข่าย โดยควรมีค่าในช่วง -1 ถึง 1

3. คำนวณค่า $\sum X_i w_{ij} = U_j$ สำหรับแต่ละนิวรอน j ของชั้นซ่อน

4. คำนวณค่ากระตุ้น (Activation) สำหรับแต่ละนิวรอน j ของชั้นซ่อน

$$Y_j = f(U_j)$$

โดยฟังก์ชันที่นิยมใช้คือ sigmoid function $f(x) = 1/[1+\exp(-x)]$

5. คำนวณค่า $\sum Y_j w_{jk} = V_k$ สำหรับแต่ละนิวรอน k ของชั้นเอาต์พุต

6. คำนวณค่ากระตุ้น (Activation) ของแต่ละนิวรอน k

$$OUT = Z_k = f(V_k)$$

7. นำค่า Z_k มาเปรียบเทียบกับเป้าหมายถ้าค่าผิดพลาดที่คำนวณได้น้อยกว่าระดับที่กำหนดไว้ก็จบการเรียนรู้ มิฉะนั้นก็ทำต่อไป

8. คำนวณค่าปรับน้ำหนักสำหรับแต่ละค่าถ่วงน้ำหนัก

8.1 สำหรับเส้นเชื่อมชั้นซ่อนกับชั้นเอาต์พุต

$$\Delta w_{jk} = \alpha \delta_k Y_j$$

$$\text{โดยที่ } \delta_k = (Target_k - Z_k) f'(V_k)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8.2 สำหรับเส้นเชื่อมชั้นอินพุทกับชั้นซ่อน

$$\Delta w_{ij} = \alpha \delta_j X_i$$

$$\text{โดยที่ } \delta_j = \sum \delta_k w_{jk} f'(U_j)$$

9. ปรับค่าน้ำหนักเส้นเชื่อมจากนิรอรอด r ไปนิรอรอด s จะได้

$$W_{rs}(\text{new}) = W_{rs}(\text{old}) + \Delta W_{rs}$$

10. กลับไปทำข้อ 3

ค่า α : อัตราการเรียนรู้ (Learning rate) มีค่าในช่วง 0 ถึง 1

การปรับความเร็วในการเรียนรู้ อาจใช้การปรับค่า Gain ของ sigmoid function ในส่วนดีกรีของ exponential การปรับอัตราการเรียนรู้ ขนาดจำนวนหน่วยในชั้นซ่อน และการเพิ่ม โมเมนตัมแฟกเตอร์ เพื่อคำนวณทิศทางการปรับค่าถ่วงน้ำหนัก นอกจากนี้ยังเลือกใช้อัตราการเรียนรู้เป็นฟังก์ชันที่มีความเหมาะสมได้อีกด้วย

ฟังก์ชัน sigmoid เป็นที่นิยมในการใช้แทนนึ่งเนื่องจากมีความใกล้เคียงกับฟังก์ชันขั้นบันได และสามารถคำนวณค่าอนุพันธ์ได้ง่ายอีกด้วย โดยอยู่ในรูปนิพจน์ของตัวฟังก์ชันเอง

$$f'(x) = f(x)[1-f(x)]$$

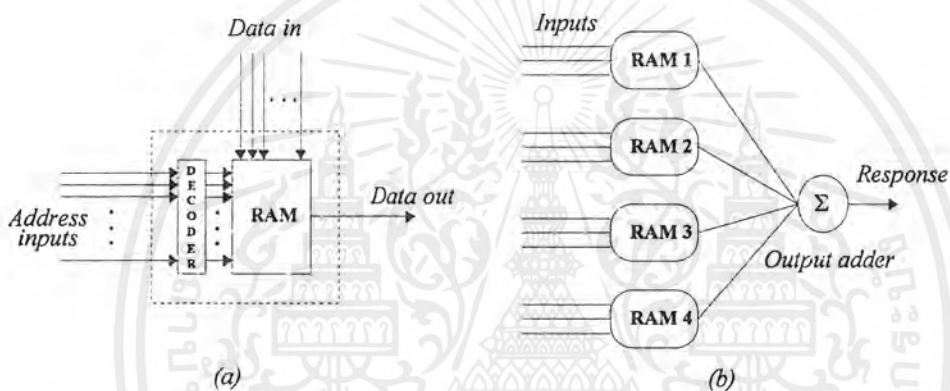
3.3 Weightless Neural Networks

Weightless models คือ RAMที่เป็นพื้นที่สำหรับเก็บข้อมูลการกระตุ้นของอินพุทและผลตอบสนองต่อความสัมพันธ์ใน look-up tables ไปในรูปแบบของปฏิกิริยาทางตรรกศาสตร์ของนิรอรอด ต้นแบบของความคิดนี้ถูกเสนอโดย Bledsoe และ Browning (1959) ซึ่งรู้จักกันในชื่อของกระบวนการจำแนกข้อมูลแบบ n-tuple (n-tuple recognition process) tuple แต่ละยูนิตจะรับข้อมูลเพียงส่วนเล็กๆ ของข้อมูลทั้งหมดและตอบสนองโดยผลที่ได้ของแต่ละยูนิตเป็นอิสระต่อกัน การจำแนกข้อมูลใน n-tuple machine สามารถทำได้โดยเปรียบเทียบลักษณะที่คล้ายกันระหว่างรูปแบบของข้อมูลที่เก็บภายในความจำของคอมพิวเตอร์ซึ่งมาจาก tuples ทั้งหมดกับรูปแบบของข้อมูลที่ป้อนเข้าไป โดยให้ลักษณะที่คล้ายคลึงกันออกมาในรูปของคะแนน ซึ่งข้อได้เปรียบของเทคนิคนี้คือข้อมูลหลายตัวสามารถมีผลตอบสนองร่วมกันใน tuple หนึ่งยูนิตและสามารถแยกรูปแบบของข้อมูลแบบไม่เป็นเชิงเส้น(non-linearly) ออกมาได้

ระหว่างทศวรรษที่ 70 การพัฒนาเทคโนโลยีของวงจรรวมหรือ (Integrated Circuit Technology) สามารถสร้าง Random Access Memories (RAMs) ได้ซึ่งเป็นการนำไปสู่การค้นพบนิรอรอดเน็ตเวิร์คที่ใช้หน่วยความจำแบบ RAMs เป็นที่เก็บข้อมูลของ n-tuple machines โดย Aleksander เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และ Stonham (1979) หลังจากนั้นหลักการเดียวกันนี้ถูกนำไปใช้ในการออกแบบ WISARD (Aleksander, Thomas and Bowden 1984, Aleksander 1984)

เมื่อพิจารณาการใช้นิวรอลเน็ตเวิร์คแบบที่ใช้RAMแล้วพบว่ามีข้อดีในการเรียนรู้ algorithm เนื่องจากเป็น โหนดแต่ละโหนดอิสระต่อกันระหว่างการอ้างอิงข้อมูลจาก look-up table เว้นแต่ในส่วน ของ weighted models ในส่วนที่สองซึ่งน้ำหนักของข้อมูลต้องขึ้นกับการเปลี่ยนแปลงในส่วนแรก ส่วน ข้อดีอื่น ๆ นั้นคือฮาร์ดแวร์ซึ่งประกอบด้วย RAMs มีราคาถูกและสามารถหาได้ง่ายโดยบล็อกไดอะแกรม พื้นฐานของนิวรอลเน็ตเวิร์คแบบที่ใช้ RAM นี้สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 2.17 (a)

รูปที่ 3.10 (a) A RAM-based neuron (b) 4 RAMs discriminators with 3 inputs each

โมเดลของนิวรอลแบบไร้น้ำหนัก (weightless neural model หรือ WISARD) คือระบบที่มีการป้อนไปข้างหน้าแบบชั้นเดียวที่ประกอบไปด้วยเซตสัญลักษณ์การแบ่งแยกคลาสของ discriminators รูปแบบของข้อมูลตัวแบ่งแยกทั้งหมดจะเริ่มค้นที่เซตของศูนย์และค่อยๆเปลี่ยนไปตามการป้อนข้อมูล (training) ระหว่างการป้อนข้อมูลรูปแบบของข้อมูลแต่ละอันก็จะถูกเก็บอยู่แค่ใน RAM ของการตอบสนองการแบ่งแยกหลังจากการป้อนข้อมูลเสร็จสิ้นก็จะ ได้ผลการแบ่งแยกของแต่ละคลาส การจำแนกข้อมูล (recognition) ก็จะเริ่ม โดยป้อนรูปแบบของข้อมูลที่ไม่ทราบค่าให้กับ discriminators ทุกๆตัวเพื่อหาผลตอบสนองที่มีค่ามากที่สุด โดยหลักการทั่วไปของการคิดคือไม่นำมาคิดแค่เพียงแต่ละโหนดแต่คิดทั้งระดับของเน็ตเวิร์ค

เนื่องจากการทำงานเป็นเส้นตรงของ WISARD จะมีความคลุมเครือระหว่างสถานะ 0 ที่เกิดขึ้นระหว่างการเก็บรูปแบบของข้อมูลและสถานะ 0 ที่จุดเริ่มต้นก่อนจะเกิดการป้อนข้อมูลหรือ training เพื่อแก้ปัญหาข้อนี้ Kan และ Aleksander (1988) ได้นำเสนอการใช้ Probabilistic Logic Node (PLN) ซึ่งแต่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละ โหนดจะยังคงมีเอาต์พุตเป็นเลขฐานสองแต่จะมีสถานะการทำงานเป็น 3 ระดับโดยสถานะที่เพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ u-state ซึ่งจะแทนตรงส่วนที่ค่าเริ่มต้นหรือในช่วงที่ข้อมูลยังไม่ถูกเก็บ ซึ่งโอกาสที่เอาต์พุตของ โหนดจะเป็น 1 และ 0 จะมีค่า 50% ใน recalling mode

เมื่อการที่ข้อมูลจะเข้าไปได้มีเพียงแค่การป้อนข้อมูล (trained) สำหรับการประยุกต์การเรียนรู้ข้อมูล แต่ใน PLNs ข้อมูลจะมาจาก delay เมื่อเซตของการป้อนข้อมูลมีค่าน้อยเช่น 2 หรือ 3 รูปแบบ เนื่องจากบนตำแหน่งส่วนใหญ่จะยังคงเหลืออยู่ภายใน u-states. อุปสรรคอีกอย่างหนึ่งที่ควรจะต้องกล่าวถึงคือการ generalisation ยังแสดงผลออกมาเป็นระดับต่างๆ เนื่องจากปัญหานี้ Aleksander(1990a) ได้เสนอเทคนิคที่จะไม่เห็นอินพุตเป็นลักษณะระดับของ โหนดเราเรียกวิธีการนี้ว่า spreading process ซึ่งจะกล่าวต่อไปในบทอื่นๆ อัลกอริทึมของมันคือระบุตำแหน่งของ u-state ที่มาจากเน็ตเวิร์คข้างเคียงที่ใกล้ที่สุดโดยหลักของ Hamming distance หากข้อมูลไม่ตรงกันหรือเกิดความขัดแย้งระหว่างเน็ตเวิร์คที่ใกล้ที่สุดกันเอง ตำแหน่งของ u-state. จะไม่เปลี่ยนแปลง การ generalisation ของเน็ตเวิร์คจะขึ้นกับรัศมีของการกระจายชั้นของแต่ละโหนดของเน็ตเวิร์ค ถ้ารัศมีมีค่าเท่ากับผลรวมจำนวนของอินพุตที่เป็นเลขฐานสองหมายความว่าเน็ตเวิร์คจะมีการกระจายเต็มที่เราเรียกเน็ตเวิร์คที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ว่า Generalising RAMs หรือ (GRAMs)

ความจุของการ generalisation ใน GRAMs สามารถหาได้โดยจำนวนของรูปแบบของการเรียนรู้ข้อมูล (training patterns) เนื่องจากการกระจายของชั้นของเน็ตเวิร์คจะมีค่าน้อยลงเมื่อมีจำนวนของรูปแบบเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีอัลกอริทึมของการกระจายหรือ spreading ในแบบอื่นๆอีกเช่น the Combined Generalisation Algorithm (CGA) ค้นพบโดย Aleksander Clarke และ Braga (1994) โดยเป็นวิธีที่ผสมผสานกันระหว่างการเรียนรู้แบบ Hebbian และ Weightless

3.3.1 The General Neural Unit (GNU)

The General Neural Unit (GNU) จะเกิดขึ้นเมื่อมีการเชื่อมโยง โดยใช้ GRAM-based neurons ในเน็ตเวิร์ค โมเดล GNU สามารถที่จะ mapping ได้ทั้งแบบอัตโนมัติและแบบ hetero-associative mode (Zurada 1992) กำหนดให้แต่ละ โหนดมีจำนวนรวมของอินพุตเป็น I ประกอบด้วยจำนวนอินพุตที่ได้จากการสุ่ม N จำนวน ต่ออยู่กับบิตจำนวน W บิตของ External input field และ F แทนอินพุตที่มาจาก การสุ่มซึ่งต่ออยู่กับ Feedback input Field จำนวน K บิต สามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ดังนี้

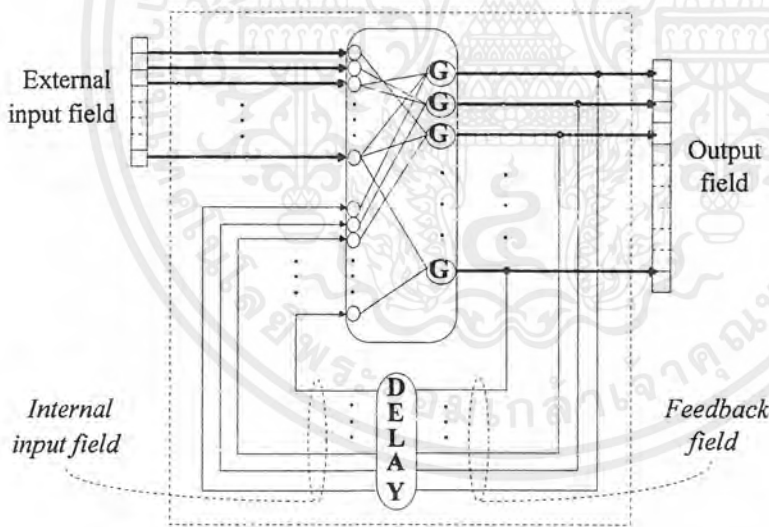
$$I = N + F .$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

GNU จะมีคุณสมบัติเป็น fully connected หากอัตราส่วน N/W และ F/K มีค่าเท่ากับ 1 และจะมีคุณสมบัติเป็น partially connected เมื่ออัตราส่วนของจำนวนดังกล่าวมีค่าน้อยกว่า 1 เราสามารถสรุปพารามิเตอร์หลักของ GNU ได้ดังตารางที่ 2.1 และไดอะแกรมของรูปแบบการทำงานดังรูปที่ 2.18

K	<i>The number of nodes of a GNU</i>
W	<i>The number of external inputs</i>
I	<i>Total number of inputs to each neuron</i>
N	<i>The number of inputs connected from the external field</i>
F	<i>The number of inputs connected from the feedback field</i>

ตารางที่ 3.1 Main parameters of a GNU

รูปที่ 3.11 A schematic view of a basic GNU

การศึกษา GNU ในรูปแบบของ Boolean network ซึ่งทำการวิจัยโดย Wong และ Sherrington (1988, 1989) ส่วนงานวิจัยของ Lucy (1991) แสดงให้เห็นว่าการที่ GNU มีการเชื่อมต่อในแบบ fully connected auto-associative mode หรือ ($W = 0$) จะสามารถเก็บข้อมูลได้เป็นจำนวน 2^K รูปแบบ ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดของการดำเนินงานซึ่งศึกษาโดย Aleksander และ Morton (1991) โดยกำหนดให้จำนวนของการเชื่อมต่อมีค่าระหว่างจำนวนอินพุตกับจำนวน feedback หรือ ($N/W = F/K$). การคาดคะเนของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกวีเขียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความขัดแย้ง GNU ทำการวิจัยโดย Braga (1993; 1994). ส่วนโปรแกรมที่ทำการจำลอง GNUs กับข้อมูลจริง ๆ มีชื่อว่า MAGNUS (Multi Automata General Neural Units) ร่วมกันพัฒนาโดย Aleksander, Evans และ Penney (1993)

3.3.2 การทำงานของ GNUs

เราสามารถอธิบาย GNU โดยแบ่งการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของ GRAMs ได้เป็น 3 ขั้นตอนคือ storage spread และ retrieval process ในการทำงานแบบ storage process จะเป็นการ mapping ของเน็ตเวิร์คระหว่างอินพุต (ทั้ง external inputs และ internal representations) และ เอาท์พุท โดยการสร้างสถานะเสถียร (stable state) ภายใน Boolean space สถานะของ n-dimensional Boolean space สำหรับโมเดลของ single GNU สามารถแสดงได้โดย two-dimensional Boolean transition table ในแบบพื้นฐาน

การทำงานแบบ storage process มีหลักการคือความสัมพันธ์ของอินพุตและเอาท์พุทในทุกๆ โหนดของเน็ตเวิร์ค ภายใน GRAM ซึ่งจะเริ่มต้นจาก u-states จากนั้นก็จะมีกระบวนการออกแบบตำแหน่งของสถานะของเอาท์พุท รูปแบบลำดับการทำงานในแบบ storing นั้น เป็นการ representations ภายในเชื่อมไปถึงลำดับการทำงานเอาท์พุทซึ่งเปรียบเสมือนอ่าง

storage ต่อไปจะเป็นกระบวนการ spreading ซึ่งช่วยในการลดจำนวน delay ของเน็ตเวิร์ค เนื่องจากมีหลายๆตำแหน่งยังคงเหลืออยู่ภายใน u-states ซึ่งการกระจายจะนำที่ว่างในแต่ละโหนดแยกออกเป็นอิสระต่อกัน การกระจายใน GNUs จะคล้ายคลึงกับแนวคิดในการสร้างพลังงานที่น้อยที่สุดของ Hopfield network โดยมีความแตกต่างกันคือ auto-associative ใน Hopfield model จะมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดความผิดพลาดในการป้อนกลับ เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เข้ามาใหม่และข้อมูลที่ถูกรับไว้ก่อนหน้านั้น ขณะที่โมเดลของ GNUs มีการเชื่อมต่อแบบ จะไม่เกิดความผิดพลาดระหว่างความสัมพันธ์ของรูปแบบของข้อมูล นอกจากนั้น การกระจายใน GNUs จะสร้าง attractors ด้วยการเปลี่ยนแปลงในแบบ steeper ผลที่ได้คือจะใช้เวลาในการดำเนินการน้อยกว่า อย่างไรก็ตามบางครั้งก็เกิดความผิดพลาดในการสร้าง attractor หากการสร้างนั้นมีขนาดกว้างเกินไปเนื่องจากรูปแบบของข้อมูลที่เก็บมีค่าน้อยเกินไป นอกจากนั้นการ storage ของความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของข้อมูล สามารถเกิดความขัดแย้งกันได้ ในโมเดลของ GNU ที่มีการเชื่อมโยงกันน้อยเกินไป reprocess จะทำงานได้ดีเมื่อทั่วทั้งเน็ตเวิร์คในทุกๆ โหนดสามารถเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้พร้อมๆกันภายในเวลาเดียวกัน ดังเช่นการแสดงภาพจะเกิดขึ้นพร้อมๆกันกับอินพุตและในช่วงเริ่มต้นของสถานะภายใน จำนวนที่เพิ่มขึ้นของ attractors จะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีผลต่อการทำงานของเน็ตเวิร์คให้มีความรวดเร็วและต่อเนื่องมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ถ้าหากจำนวนของ attractors มากเกินไปเมื่อเทียบกับความจุของเน็ตเวิร์คก็อาจจะทำให้การเรียกกลับ (recall) ล้มเหลวก็เป็นได้ เนื่องจากมีสถานะที่ไม่เสถียรมากเกินไปทำให้เกิดความขัดแย้งกัน จำนวนรูปแบบการเก็บข้อมูลจะต้องมีน้อยกว่าความสามารถของเน็ตเวิร์คเพื่อการป้อนกลับที่มีความถูกต้องสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การทำงานของโปรแกรม

4.1 โครงสร้างของระบบจดจำทะเบียนรถยนต์

ระบบจดจำเลขทะเบียนรถยนต์นี้ ประกอบด้วยส่วนสำหรับรับภาพ และส่วนของโปรแกรมเพื่อประมวลผลภาพ ในส่วนของการรับภาพจะประกอบด้วยกล้องดิจิทัลสำหรับจับภาพทางด้านหน้าของรถยนต์ สัญญาณจากกล้องดิจิทัลจะถูกเปลี่ยนให้เป็นสัญญาณดิจิทัลแล้วส่งให้กับคอมพิวเตอร์เพื่อทำการประมวลผล เมื่อรถยนต์ผ่านอุปกรณ์ตรวจจับด้วยแสงคอมพิวเตอร์จะส่งจับภาพในขณะนั้นมา 1 เฟรม และเก็บข้อมูลภาพแบบบิตแมป และนำภาพที่ได้ไปประมวลในส่วน โปรแกรมต่อไป

ในส่วนของโปรแกรมประมวลผลภาพนั้นมีขั้นตอนในการแยกหมายเลขทะเบียนออกจากข้อมูลภาพทั้งหมด โดยมีขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมหันนี้คือในขั้นแรกจะเป็นขั้นตอนของการเตรียมภาพ โดยภาพจะถูกแปลงให้เป็นภาพแบบไบนารี ด้วยวิธีการคำนวณค่าเทรซโฮลโดยใช้การกำหนดค่าล่วงหน้า ซึ่งจะเหลือข้อมูลภาพเพียงสองระดับ คือ 0 และ 1 โดย 0 จะเป็นพื้นหลัง ส่วน 1 จะเป็นวัตถุในภาพ จากนั้นจะทำการกำจัดสัญญาณรบกวนที่เกิดขึ้น แล้วจึงแยกวัตถุออกจากกัน แล้วจึงพิจารณาแต่ละวัตถุว่าน่าจะเป็นเลขทะเบียนหรือไม่ โดยอาศัยคุณสมบัติที่สังเกตได้ เช่น ขนาด การเรียงตัว เป็นต้น หลังจากขั้นตอนนี้จะได้ตำแหน่งของเลขทะเบียนรถยนต์ แล้วจึงแยกทะเบียนออกจากภาพเพื่อเข้าสู่ขั้นตอนการจดจำรูปแบบในลำดับต่อไป

โปรแกรมจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1. โปรแกรมฝึกสอนโครงข่ายประสาทเทียม
2. โปรแกรมหลัก

4.2 การทำงานของโปรแกรมการฝึกสอนโครงข่ายประสาทเทียม

ในส่วนนี้จะขออธิบายเฉพาะการฝึกสอนให้โครงข่ายประสาทเทียมรู้จำตัวเลข ซึ่งการทำงานกับตัวอักษรก็จะใช้หลักการเดียวกัน

4.2.1 ข้อมูลต้นแบบ

ข้อมูลที่จะเป็นต้นแบบให้กับนิรอล เนทเวอร์ค (Neural Network) จะต้องเป็นข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ที่สุด และไม่มีสิ่งรบกวน(Noise free)คั้งนั้น เมื่อได้รูปภาพทะเบียนรถยนต์มาแล้ว ต้องเลือกภาพที่มีความเหมาะสม (ไม่มีดหรือสว่างเกินไป และ เป็นรูปที่ไม่เอียง) มาใช้เป็นข้อมูลตัวอย่างให้กับนิรอล เนทเวอร์ค และเราเรียกข้อมูลชุดนี้ว่า ข้อมูลที่ไม่มีสิ่งรบกวน (Noise free data) ดังรูปที่ 4.1

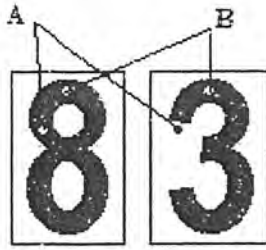
รูป 4.1 ข้อมูลตัวเลขที่ไม่มีสิ่งรบกวน

4.2.2 การทำงาน

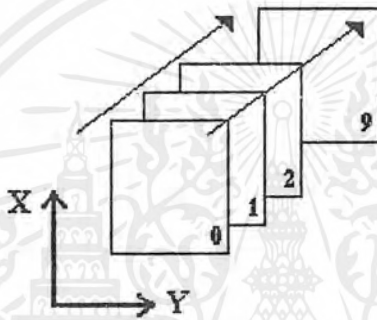
นำข้อมูลต้นแบบของนิรอล (Noise free data) มาทำการแปลงเป็นภาพขาวดำ โดยใช้หลักการในหัวข้อ 2.2 หลังจากนั้น จะนำภาพ (ตัวเลขแต่ละตัว) มาทำให้เป็นบรรทัดฐาน (Normalize) เพื่อให้ข้อมูลอินพุตทุกตัวมีขนาดเท่ากัน ในกรณีทีภาพที่ถ่ายมามีขนาดไม่เท่ากัน ในทีนี้จะทำให้ตัวเลขทุกตัวมีขนาดเท่ากันที่ 64*64 พิกเซล หลังจากนั้นนำข้อมูลชุดนี้เข้าสู่กระบวนการออปติไมซ์ (Optimization)

4.2.3 การออปติไมซ์ (Optimization)

การออปติไมซ์ เป็นการตรวจสอบว่าจุดใดๆในรูปที่เป็นอินพุตนั้นเป็นจุดที่มีประโยชน์ในการให้คำตอบหรือไม่ ตัวอย่างเช่น เลข 3 และเลข 8 ดังรูปที่ 4.2 จะเห็นว่าที่จุด A นั้น เลข 3 เป็นจุดที่มีสีขาว ส่วนเลข 8 มีสีดำ แต่ที่จุดB จะมีสีดำทั้ง 2 จุด จะเห็นว่าจุด B ไม่มีประโยชน์ในการหาคำตอบเลยซึ่งการออปติไมซ์ ทำได้โดยนำเอารูปที่ผ่านการนอร์มาไลซ์มาแล้ว มาเรียงกันตามรูป5.3 แล้วทำการตรวจสอบที่ทุกๆพิกัด (x,y) แล้วพิจารณาว่าจุดใดมีจำนวนจุดขาวและจุดดำใกล้เคียงกันก็แสดงว่าจุดนี้มีประโยชน์ในการหาคำตอบ

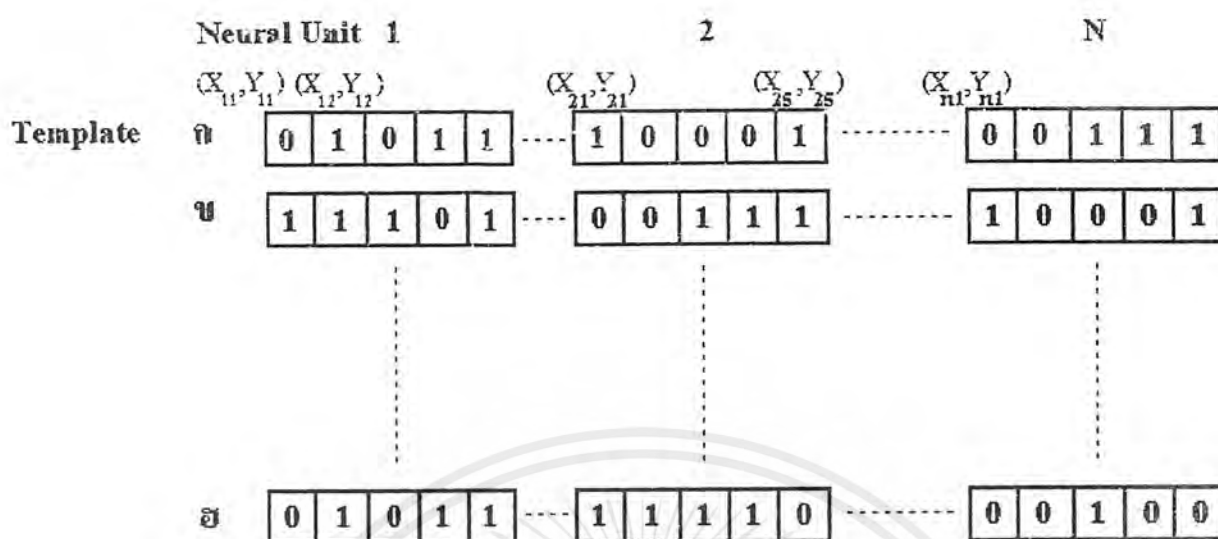

รูปที่ 4.2 แสดงตัวอย่างการพิจารณาจุด A และจุด B

รูปที่ 4.3 แสดงตัวอย่างการอปติไมซ์

หลังจากได้พิกัดที่มีประโยชน์ในการรู้จำตัวอักษรแล้ว เราจะทำการแยกพิกัดทั้งหมดที่ได้เป็นกลุ่มๆ โดยแต่ละกลุ่มจะเรียกว่า “นิวรอด 1 หน่วย” โดยนิวรอดแต่ละหน่วยจะประกอบด้วยพิกัดจำนวนหนึ่งซึ่งเรียกว่า “ขาของนิวรอด” เมื่อได้พิกัดที่มีประโยชน์ในการให้คำตอบแล้ว เราต้องเก็บค่าสีที่พิกัดเหล่านั้นของข้อมูลต้นแบบทุกๆ รูปไว้ด้วยดังในรูปที่ 4.4 เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบในส่วนของ โปรแกรมหลักต่อไป

รูปที่4.4 ตัวอย่างฐานข้อมูล

4.3 การทำงานของโปรแกรมหลัก

เนื่องจากเราต้องการให้โปรแกรมทำงานได้เร็วมากขึ้น จากเดิมที่การทำงานจะอ้างจากขนาดของไฟล์ภาพที่เป็นอินพุท เปลี่ยนเป็นอ้างการทำงานจากขนาดของกรอบแสดงรูปที่เป็นอินพุทบนฟอร์มซึ่งมีขนาดเล็กกว่าไฟล์ภาพ ดังนั้น โปรแกรมจะทำงานได้เร็วขึ้น การทำงานเริ่มต้นเมื่อมีภาพอินพุทเข้ามา โปรแกรมจะทำการแปลงให้เป็นภาพขาว-ดำก่อนดังรูปที่4.5 และทำการลบส่วนที่ไม่น่าจะเป็นส่วนของทะเบียนรถยนต์ออกดังรูปที่4.6 จากนั้นหาตัวเลขและตัวอักษรที่มีอยู่ในภาพโดยหาส่วนที่มีดำ หลังจากนั้นทำการหาขอบเขตของกลุ่มของพิกเซลที่มีสีดำนั้นดังรูปที่ 4.7 แล้วทำการพิจารณาขนาดของขอบเขตที่ได้ว่ามีโอกาสที่จะเป็นเลขทะเบียนรถยนต์หรือไม่ ถ้ามีความเป็นไปได้ก็จะทำการหาขอบเขตของตัวอักษรตัวต่อไปในระดับแนวนอนที่ใกล้เคียงกัน (เนื่องจากตัวเลขทะเบียนรถยนต์จะต้องอยู่ในแนวระดับเดียวกันเท่านั้น) ดังรูปที่4.8 เป็นการแสดงให้เห็น โดยตีกรอบกำหนดขอบเขตการหา ถ้าส่วนนั้น ไม่น่าจะเป็นทะเบียนอีกก็ลบส่วนนั้นออกไปและทำการหาต่อไป เมื่อได้ส่วนที่น่าจะเป็นทะเบียนแล้วทำการนอมาไลซ์ข้อมูลอินพุท และทำการตรวจสอบค่าของสีที่พิกัด(ที่ได้จากการออปติไมซ์) ในการตัดสินใจนิรอลแต่ละหน่วยจะทำงานเป็นอิสระต่อกัน โดยนิรอล 1 หน่วยใดๆจะทำการเปรียบเทียบค่าสีที่พิกัด(ขาของนิรอลหน่วยนั้นๆ)ของรูปที่เป็นอินพุทกับค่าสีของข้อมูลที่ไม่มีสิ่งรบกวน (Noise free data) ทุกรูปที่พิกัดเดียวกันเพื่อเปรียบเทียบว่ารูปอินพุทที่เข้ามามีความใกล้เคียงกับรูปใดมากที่สุด หลังจากนั้นนิรอลหน่วยนั้นจะทำการหาว่าข้อมูลอินพุทที่เข้ามาใกล้เคียงกับข้อมูลต้นแบบรูปใดมากที่สุด

ลงคะแนน (Vote) ให้กับข้อมูลต้นแบบรูปนั้น 1 คะแนน เมื่อนิวรอลทุกหน่วยทำการลงคะแนนครบแล้ว โปรแกรมจะทำการตรวจสอบว่าข้อมูลต้นแบบตัวใดมีคะแนนมากที่สุดก็จะเลือกข้อมูลนั้นมาเป็นคำตอบ จากนั้นนำคำตอบที่ได้ไปเก็บบันทึกไว้ในตารางเลขทะเบียนพร้อมกับบันทึกวันเวลาสำหรับเลขทะเบียนนี้ด้วย

รูปที่ 4.5 ภาพที่ผ่านการแปลงเป็นภาพขาว-ดำ

รูปที่ 4.6 ภาพที่ผ่านการลบส่วนที่ไม่น่าจะเป็นเลขทะเบียนรตออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.7 แสดงการหาขอบเขตของกลุ่มพิกเซลที่มีสีดำ

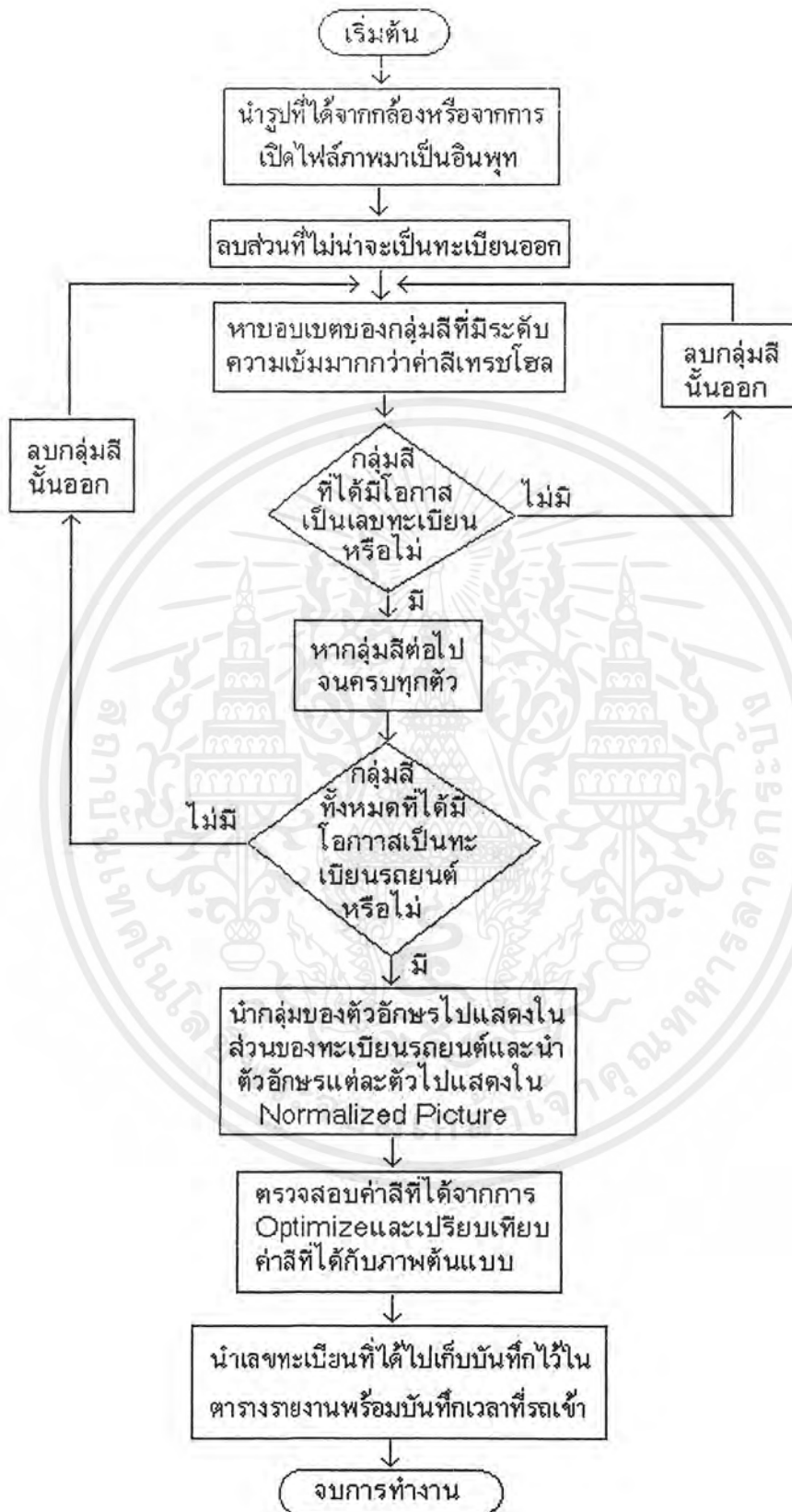

รูปที่ 4.8 การกำหนดขอบเขตการหาเลขทะเบียน

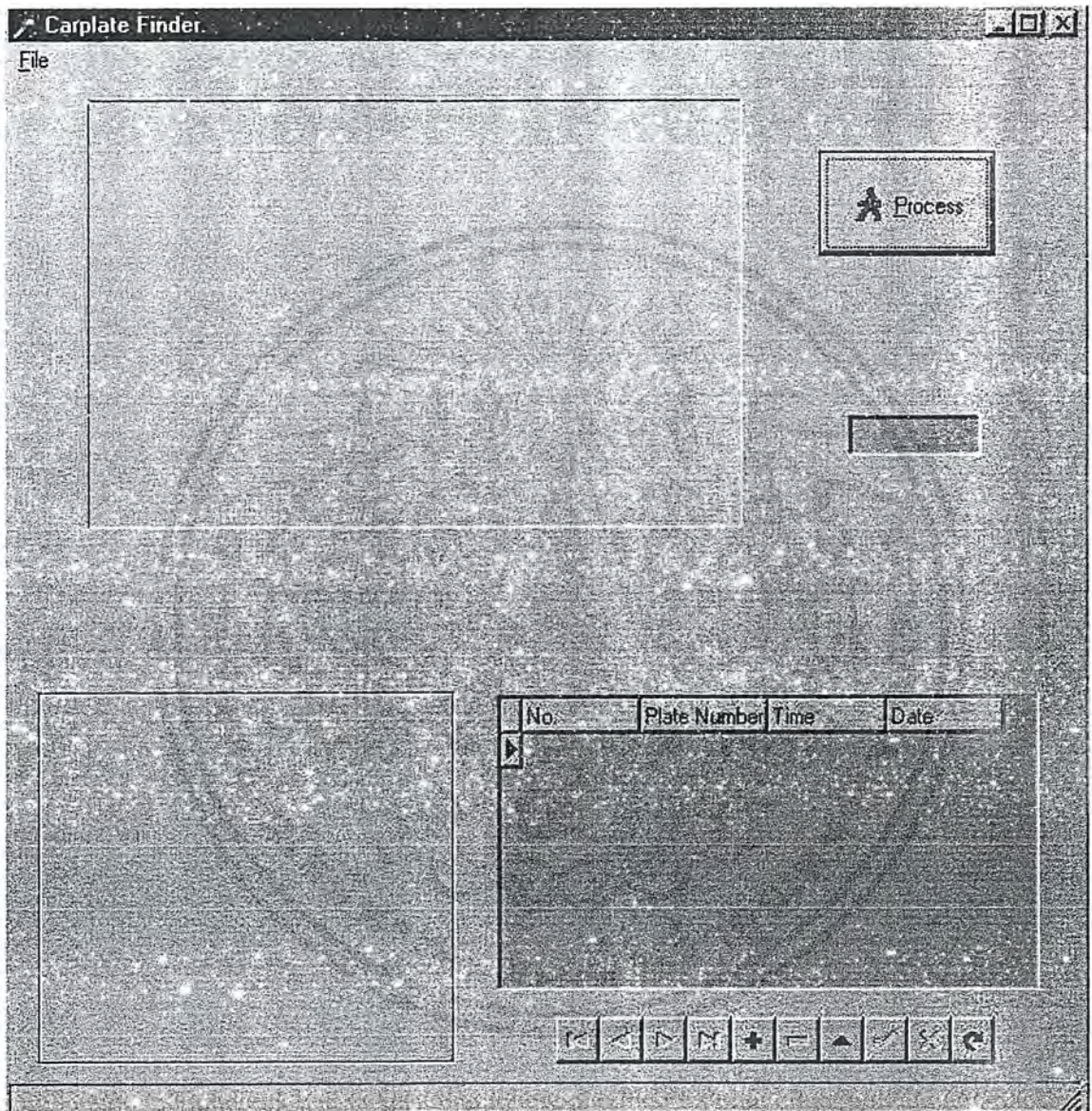
รูปที่ 4.9 โฟลว์ชาร์ตแสดงการทำงานโปรแกรมส่วนของนิรอล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

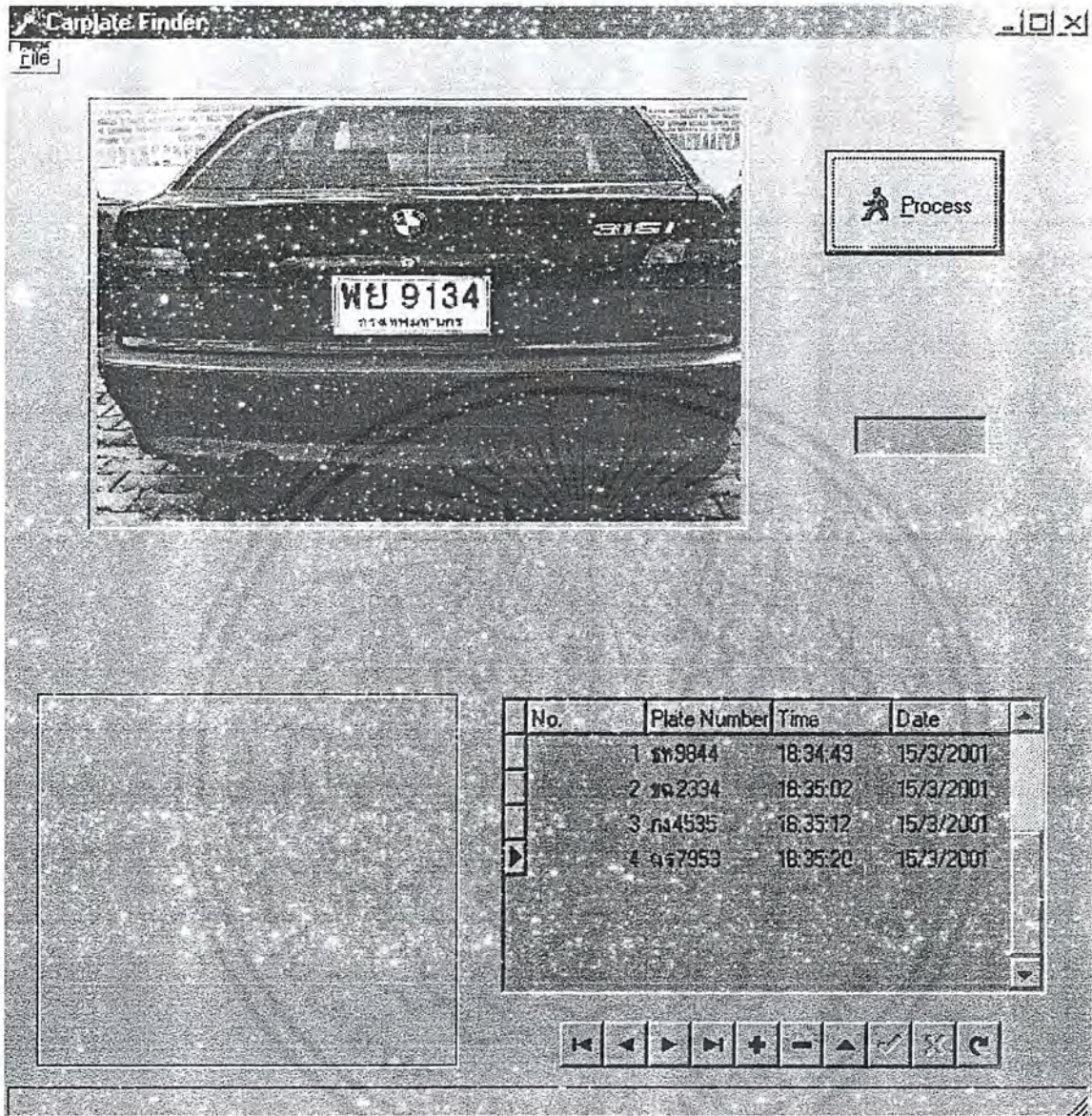
รูปที่ 4.10 โฟลว์ชาร์ตแสดงการทำงานของโปรแกรมหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.11 ตัวอย่างโปรแกรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.12 ตัวอย่างโปรแกรมขณะรับอินพุทจากไฟล์ภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

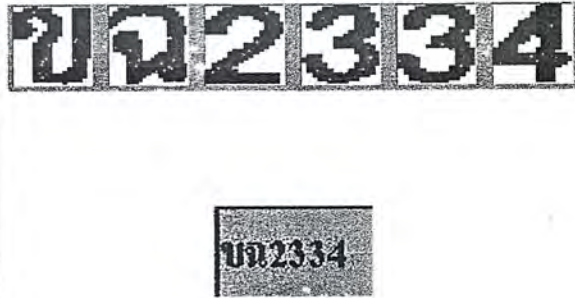
รูปที่ 4.13 ตัวอย่างโปรแกรมขณะทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

ผลการทดลอง

เนื่องจากไม่สามารถนำโปรแกรมไปใช้กับรถจริงในกรณีที่อินพุตที่ได้มาจากกล้องโดยตรง ดังนั้นจึงใช้อินพุตจากการเปิดไฟล์ภาพ ซึ่งการทำงานเป็นไปในลักษณะเดียวกัน จากการนำทะเบียนรูปต่างๆมาป้อนให้กับโปรแกรมจะได้ผลดังนี้

รูปที่ป้อนให้กับโปรแกรม	คำตอบที่ได้
	
	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในกรณีของรูปที่ป้อนให้กับโปรแกรมมีสิ่งรบกวนไม่มากนัก(ในที่นี้หมายถึง
เรื่องของแสงเงา ความสว่างของทะเบียนและรวมถึงน๊อต) โปรแกรมก็จะยังสามารถ
ทำงานได้อย่างถูกต้อง

รูปที่ป้อนให้กับโปรแกรม	คำตอบที่ได้
 A dark, grainy image of a license plate with the text 'กง 4535' and 'ขอนแก่น' below it. The image is heavily textured with noise.	 A processed image showing the license plate 'กง 4535' in a large, bold, black font. Below it, a smaller, more refined version of the license plate is shown in a box.
 A dark, grainy image of a license plate with the text 'นร 7953' and 'นครราชสีมา' below it. The image is heavily textured with noise.	 A processed image showing the license plate 'นร 7953' in a large, bold, black font. Below it, a smaller, more refined version of the license plate is shown in a box.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ป้อนให้กับโปรแกรม	คำตอบที่ได้
	
	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการป้อนไฟล์ภาพต่างๆเป็นอินพุทให้กับโปรแกรมตามการทดลองข้างต้น การเก็บค่าเลขทะเบียนและวันเวลาต่างๆลงในตาราง โปรแกรมสามารถทำได้ถูกต้อง ผลที่ได้เป็นดังรูปที่ 5.1

No.	Plate Number	Time	Date
1	รท9844	18:34:49	15/3/2001
2	ขจ2334	18:35:02	15/3/2001
3	กง4535	18:35:12	15/3/2001
4	จร7953	18:35:20	15/3/2001
5	พน2282	19:59:51	18/3/2001
6	ลน3480	20:00:11	18/3/2001

รูปที่ 5.1 การเก็บค่าต่างๆลงในตาราง

บทที่ 6

สรุปและวิจารณ์ผลการทดลอง

การทำงานโดยอ้างค่าสีจากฟอร์จของโปรแกรมจะช่วยให้โปรแกรมสามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้นเนื่องจากกรอบของภาพที่เป็นอินพุทบนฟอร์มจะมีขนาดคงที่โดยไม่เปลี่ยนแปลงตามขนาดของรูปที่นำมาป้อนเป็นอินพุท จากการทดลองจะเห็นว่าถ้ารูปทะเบียนที่เข้ามาเป็นรูปทะเบียนที่มีความชัดสมบูรณ์ (ไม่มีมืดหรือสว่างจนเกินไป) โปรแกรมจะสามารถทำงานได้อย่างถูกต้อง ในกรณีที่รูปที่ป้อนให้กับโปรแกรมมีสิ่งรบกวนอยู่บ้าง การทำงานของโปรแกรมก็จะยังเป็นไปตามปกติ แต่ในกรณีที่สิ่งรบกวนมากเกินไปก็อาจจะทำให้โปรแกรมทำงานผิดพลาดได้แต่เนื่องจากการพัฒนาโปรแกรมนั้นได้ทำจากรูปทะเบียนรถที่มีอยู่ จึงทำให้ยังไม่มีรูปที่โปรแกรมไม่สามารถทำงานได้ ดังนั้นหากนำรูปใหม่ที่ไม่ได้ใช้ในการพัฒนาโปรแกรมมาป้อนให้กับโปรแกรม ก็มีโอกาสที่โปรแกรมจะทำงานผิดพลาดได้ ส่วนการเก็บหมายเลขทะเบียนรถพร้อมระยะเวลาไว้ในตารางเก็บค่าจะช่วยให้มีความสะดวกในการตรวจสอบรถที่เข้ามาในช่วงเวลาต่างๆ ได้ ส่วนการนำโปรแกรมไปใช้งานจริงก็อาจทำชุดเซ็นเซอร์ติดตั้งไว้ เมื่อมีรถผ่านเข้ามา โปรแกรมที่สร้างขึ้นจะสามารถนำภาพจากกล้องในขณะนั้นมาเป็นอินพุทของโปรแกรม และจะสั่งงานโปรแกรมให้ทำงานโดยอัตโนมัติได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

unit Unit1;

interface

uses

Windows, Messages, SysUtils, Classes, Graphics, Controls, Forms, Dialogs,
StdCtrls, ImageEnView, VideoCap, ExtCtrls, Buttons, ImageEnProc, Menus,
ImageEnIO, ComCtrls, IOpenSaveDlg, Iedefs, Grids, DBGrids, ExtDlgs, Db,
DBTables, Mask, DBCtrls;

const

neural = 150; leg = 8; point = 1200; template = 53;

type

TForm1 = class(TForm)

GroupBox1: TGroupBox;

SpeedButton2: TSpeedButton;

ImageEnProc1: TImageEnProc;

ImageEnProc2: TImageEnProc;

ImageEnIO1: TImageEnIO;

ImageEnVideoView1: TImageEnVideoView;

Label5: TLabel;

SaveImageEnDialog1: TSaveImageEnDialog;

Label8: TLabel;

Process: TBitBtn;

Table1: TTable;

DataSource1: TDataSource;

OpenPictureDialog1: TOpenPictureDialog;

DBGrid1: TDBGrid;

run: TBitBtn;

StatusBar1: TStatusBar;

Image2: TImage;

image3: TImage; Image4: TImage;

Image5: TImage; Image6: TImage;

Image7: TImage; Image8: TImage;

DBEdit1: TDBEdit;

DBEdit2: TDBEdit;

DBEdit3: TDBEdit;

Edit1: TEdit;

Button1: TButton;

ImageEnView1: TImageEnView;

Image1: TImage;

Open: TBitBtn;

Image9: TImage;

Bevel1: TBevel;

MainMenu1: TMainMenu;

File1: TMenuItem;

CameraOn1: TMenuItem;

Open1: TMenuItem;

Run1: TMenuItem;

DBNavigator1: TDBNavigator;

procedure SpeedButton2Click(Sender: TObject);

procedure Button5Click(Sender: TObject);

procedure Button6Click(Sender: TObject);

procedure FormActivate(Sender: TObject);

procedure ImageEnVideoView1Job(Sender: TObject; job: TIEJob; per: Integer);

procedure ProcessClick(Sender: TObject);

procedure runClick(Sender: TObject);

procedure FormCreate(Sender: TObject);

procedure Button1Click(Sender: TObject);

ไม่วางกรณใดๆ ทั้งสิ้น ออกทั้งหมดให้คิดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

procedure OpenClick(Sender: TObject);

private
  { Private declarations }
public
  { Public declarations }
  data:array[1..template,0..63,0..63] of integer;
  data2:array[0..63,0..63] of integer;
  pointx:array[1..point] of integer;
  pointy:array[1..point] of integer;
  fixcox:array[1..neurai,1..leg] of integer;
  fixcoy:array[1..neurai,1..leg] of integer;
  xram:array[1..template,1..neurai,1..leg] of integer;
  hamming:array[1..template] of integer;
  output:array[1..neurai,1..leg] of integer;
  vote:array[1..template] of integer;
  x,y,count,start,xl,xr,xe,heyup,heydown,heyright,left,right,up,down,
  num,dead,fin,finish,mean1,upy,rightx,downy,leftx,x2,y2,cx,up2,down2,
  left2,right2,start2:integer;
  bitmap:tbitmap;image:timage;
  procedure ImageEnVideoView1VideoFrame(Sender: TObject; Bitmap: TBitmap);
  procedure DisplayVideoSize;

end;

var
  Form1: TForm1;

implementation

uses giflzw, tiflzw;

{$R *.DFM}

procedure TForm1.SpeedButton2Click(Sender: TObject);
begin
  SpeedButton2.Down:=true;ImageEnVideoView1.ShowVideo:=SpeedButton2.Down;
  DisplayVideoSize;
end;

procedure TForm1.Button5Click(Sender: TObject);
begin
  if not ImageEnVideoView1.DoConfigureSource then
    MessageDlg('Configure Source dialog not available',mtInformation,[mbOK],0)
  else
    DisplayVideoSize;
end;

Procedure TForm1.Button6Click(Sender: TObject);
begin
  if not ImageEnVideoView1.DoConfigureFormat then
    MessageDlg('Configure Format dialog not available',mtInformation,[mbOK],0)
  else
    DisplayVideoSize;
end;

procedure TForm1.ImageEnVideoView1VideoFrame(Sender: TObject; Bitmap: TBitmap);
var x,y:integer;เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
begin
  ไม่วากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

```

table1.First;
if table1.eof = true then begin current:=1; start2:=1; end
else
begin
repeat
begin
current:=0;
table1.next;
start2:=start2+1;
end
until table1.eof = true;
end;

```

```

run.enabled:=false;mean:=7000000;finish:=1;
datetimebef:=time;form1.cursor:=crappstart;
statusbar1.simpletext:='Processing ..... please wait';form1.update;
repeat
begin
if speedbutton2.down= true then
begin image1.picture:=image9.picture;end;;form1.update;
for y:=image1.top to image1.top+image1.height-1 do
for x:=image1.left to image1.left+image1.width-1 do
begin
if form1.canvas.pixels[x,y]<mean then
form1.canvas.pixels[x,y]:=clblack else
form1.canvas.pixels[x,y]:=clwhite;
end;form1.update;
for x:=image1.left to image1.left+image1.width-1 do
begin
form1.canvas.pixels[x,image1.top]:=clwhite;
form1.canvas.pixels[x,image1.top+1]:=clwhite;
form1.canvas.pixels[x,image1.top+image1.height-1]:=clwhite,
form1.canvas.pixels[x,image1.top+image1.height]:=clwhite;
end;
for y:=image1.top to image1.top+image1.height-1 do
begin
form1.canvas.pixels[image1.left,y]:=clwhite;
form1.canvas.pixels[image1.left+1,y]:=clwhite;
form1.canvas.pixels[image1.left+image1.width-1,y]:=clwhite;
form1.canvas.pixels[image1.left+image1.width,y]:=clwhite;
end;count:=0;start:=0;xl:=0;xr:=0;xe:=0;
for x:=image1.left+1 to image1.left+image1.width-2 do
begin
for y:=image1.top+1 to image1.top+image1.height-2 do
begin
if form1.canvas.pixels[x,y]=clblack then
begin
count:=count+1;
if start=0 then begin xl:=y;start:=1;end;
end else
begin
if (count>40)then
begin
xr:=y;
for xe:=xl to xr do
begin form1.canvas.pixels[x,xe]:=clwhite;count:=0;start:=0;end;
end else
begin count:=0;start:=0;end;
end;
end;if (count>40)then

```

นี่เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

begin
  xr:=y;
  for xe:=xl to xr do
    begin form i.canvas.pixels[x,xe]:=clwhite;count:=0;start:=0;end;
    end else
    begin count:=0;start:=0;end;
  end;
count:=0;start:=0;xl:=0;xr:=0;xe:=0;
for y:=image1.top+1 to image1.top+image1.height-2 do
  begin
  for x:=image1.left+1 to image1.left+image1.width-2 do
    begin
    if form1.canvas.pixels[x,y]=clblack then
      begin
        count:=count+1;
        if start=0 then begin xl:=x;start:=1;end;
        end else
        begin
          if (count>40)then
            begin
              xr:=x;
              for xe:=xl to xr do
                begin form1.canvas.pixels[xe,y]:=clwhite;count:=0;start:=0;end;
                end else
                begin count:=0;start:=0;end;
            end;
          if (count>40)then
            begin
              xr:=x;
              for xe:=xl to xr do
                begin form1.canvas.pixels[xe,y]:=clwhite;count:=0;start:=0;end;
                end else
                begin count:=0;start:=0;end;
            end;
          count:=0;start:=0;xl:=0;xr:=0;xe:=0;
        for y:=image1.top to image1.top+image1.height-1 do
          begin
          for x:=image1.left to image1.left+image1.width-1 do
            begin
            if form1.canvas.pixels[x,y]=clblack then
              begin
                count:=count+1;
                if start=0 then begin xl:=x;start:=1;end;
                end else
                begin
                  if (count<2)and(start=1)then
                    begin
                      xr:=x;start:=0;
                      for xe:=xl to xr do
                        begin form1.canvas.pixels[xe,y]:=clwhite;end;count:=0;start:=0;
                        end else
                        begin count:=0;start:=0;end;
                    end;
                  end;
                  count:=0;start:=0;
                end;
                count:=0;start:=0;xl:=0;xr:=0;xe:=0;
              for x:=image1.left to image1.left+image1.width-1 do
                begin
                  for y:=image1.top to image1.top+image1.height-1 do
                    begin

```

ไม่วาทกรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

if form1.canvas.pixels[x,y]=ciblack then
begin
count:=count+1;
if start=0 then begin xl:=y;start:=1;end;
end else
begin
if (count<2)and(start=1)then
begin
xr:=y;start:=0;
for xe:=xl to xr do
begin form1.canvas.pixels[x,xe]:=ciwhite;end;count:=0;start:=0;
end else
begin count:=0;start:=0;end;
end;
end; count:=0;start:=0;
end;

```

```

upy:=image1.top;leftx:=image1.left;num:=1;mean1:=6000000;
rightx:=leftx+image1.width-1;downy:=upy+image1.height-1;
x:=leftx;y:=upy;dead:=0;up:=0;left:=0;down:=0;right:=0;fin:=0;cx:=x;
repeat
begin
repeat
begin
while (x<=rightx) do
begin
while (y<=downy) do
begin
if form1.canvas.pixels[x,y]<=mean1 then
begin
left:=x;right:=x+1;up:=y-1;down:=y;dead:=0;
repeat
begin down:=down+1;end;
until form1.canvas.pixels[left,down]>=mean1;
if down-up>=30 then dead:=1;
repeat
begin
heyup:=0;heydown:=0;heyright:=0;
y:=up;
repeat
count:=0;
begin
for x:=left to right do
begin
if form1.canvas.pixels[x,up]<=mean1 then count:=count+1;
end;
if count<>0 then begin up:=up-1;heyup:=1;end;
if (y-up>40)or(up<=image1.top+1) then dead:=1;
end;
until (count=0)or(dead=1);
if dead<>1 then
begin
y:=down;
repeat
count:=0;
begin
for x:=left to right do
begin
if form1.canvas.pixels[x,down]<=mean1 then count:=count+1;

```

```

end;
if count<>0 then begin down:=down+1;heydown:=1;end;
if (down-y>40)or(down>=image1.top+image1.height-1) then dead:=1;
end;
until (count=0)or(dead=1);
if dead<>1 then
begin
repeat
count:=0;
begin
for y:=(up+1)to(down-1)do
begin
if form1.canvas.pixels[right,y]<mean1 then
begin heyright:=1;count:=count+1;end;
end; if count<>0 then
begin
right:=right+1;if right-left>40 then dead:=1;
end;
end;
until (count=0)or(dead=1);
end else
end else
begin
{Not Number}
for x:=left to right do
for y:=up to down do
begin form1.canvas.pixels[x,y]:=clwhite;end;
end;
end;
until (heyup=0)and(heydown=0)and(heyright=0)or(dead=1);
if (right-left<5)or(down-up<12)or(right-left>35)or(down-up>40)then dead:=1;

```

```

{*****}
if dead<>1 then
begin
x:=right-1;y:=down+1;
repeat
y:=y-1;
until form1.canvas.pixels[x,y]=clblack;
left:=right-1;up:=y-1;down:=y+1;
repeat
begin
heyup:=0;heydown:=0;heyright:=0;
repeat
count:=0;
begin
for x:=left to right do
begin
if form1.canvas.pixels[x,up]<=mean1 then count:=count+1;
end;
if count<>0 then begin up:=up-1;heyup:=1;end;
end;
until (count=0);
repeat
count:=0;
begin
for x:=left to right do
begin
if form1.canvas.pixels[x,down]<=mean1 then count:=count+1;
end;

```

```

    if count<>0 then begin down:=down+1;heydown:=1;end;
end;
until (count=0)or(dead=1);
repeat
count:=0;
begin
for y:=(up+1)to(down-1)do
begin
if form1.canvas.pixels[left,y]<mean1 then
begin heyright:=1;count:=count+1;end;
end; if count<>0 then
begin
left:=left-1;if right-left>40 then dead:=1;
end;
end;
until (count=0)or(dead=1);
end;
until (heyup=0)and(heydown=0)and(heyright=0)or(dead=1);
end;

```

```
{*****}
```

```

if (right-left<5)or(down-up<8) then dead:=1;
if ((down-up)div(right-left)>=4)then dead:=1;
if num>1 then
begin
if (abs(down1-up1)-(down-up)>5)or
(abs((right1-left1)-(right-left))>((right1-left1)div 2))then dead:=1;
end;
if dead<>1 then
begin
count:=0;
for x:=left to right do
for y:=up to down do
begin
if form1.canvas.pixels[x,y]<=mean1 then count:=count+1;
end;
if (((count/((right-left)*(down-up)))*100)>80)or
(((count/((right-left)*(down-up)))*100)<20)then dead:=1;
if num<>1 then
begin
if (abs(up-up2)>5)or(abs(down-down2)>5)then dead:=1;
end;
end;
if dead<>1 then
begin
left:=left+1;down:=down-1;right:=right-1;up:=up+1;
if num=1 then
begin
image:=image2;up2:=up;down2:=down;left2:=left;right2:=right;
up1:=up;down1:=down;left1:=left;right1:=right;
end;
if num=2 then image:=image3;
if num=3 then image:=image4;
if num=4 then image:=image5;
if num=5 then image:=image6;
if num=6 then image:=image7;
if up2>up then up2:=up;
if down>down2 then down2:=down;
if right>right2 then right2:=right;

```

```

num:=num+1;image.visible:=false;
Bitmap := TBitmap.Create;           { Clear old Output }
Bitmap.Width := right-left+1;
Bitmap.Height := down-up+1;
Image.Picture.Graphic := Bitmap;
for y:=up to down do                 { Make Output }
for x:=left to right do
begin
image.canvas.pixels[x-left,y-up]:=form1.canvas.pixels[x,y];
end;
image.Height:=64;image2.Width:=64;
image.visible:=true;form1.update;
upy:=up;downy:=down;rightx:=right+(((right-left)*3)div 2);x:=right+1;y:=upy;
end else
begin
heyup:=0;heydown:=0;heyright:=0;dead:=0;
for x:=left to right do
for y:=up to down do
begin form1.canvas.pixels[x,y]:=clwhite;end;
x:=left;
end;
end else y:=y+1;
end;x:=x+1;y:=upy;cx:=cx+1;
end;
if (fin=1)and(num<=6) then
begin
heyup:=0;heydown:=0;heyright:=0;dead:=0;fin:=0;
end;
if (rightx<>image1.left+image1.width-1)and(x>=rightx)and(num<=6) then
begin
for x:=left1 to right1 do
for y:=up1 to down1 do
begin form1.Canvas.pixels[x,y]:=clwhite;end;
upy:=image1.top;leftx:=image1.left;num:=1;
rightx:=leftx+image1.width-1;downy:=upy+image1.height-1;
heyup:=0;heydown:=0;heyright:=0;dead:=0;fin:=0;x:=right1;y:=down1;
end;
if (rightx<>image1.left+image1.width-1)and(x>=rightx)and(num>6) then
cx:=image1.width+1;
if (rightx=image1.left+image1.width-1)and(x>=rightx)then
cx:=image1.width+1;
end;
until cx=image1.width+1;
end;
until (num>=7)or(cx>image1.width);
finish:=finish+1;
if finish=2 then mean:=5200000;
if finish=3 then mean:=8500000;
if finish=4 then mean:=11500000;
if finish=5 then mean:=4700000;
end;
if num<7 then
begin
if speedbutton2.down=false then
begin image1.Picture.LoadFromFile(OpenPictureDialog1.FileName);end;
image2.visible:=false;image3.visible:=false;image4.visible:=false;
image5.visible:=false;image6.visible:=false;image7.visible:=false;
form1.update;
end;
until (num>=6)or(finish=6);

```

ไมวากรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

if num>=7 then
begin
statusbar1.simpletext:='Carplate Found!';form1.update;
Bitmap := TBitmap.Create;           {Show Carplate!}
Bitmap.Width := (right2-left2)+3;
Bitmap.Height := (down2-up2)+3;
Image8.Picture.Graphic := Bitmap;
for y:=up2-1 to down2+1 do
for x:=left2-1 to right2+1 do
begin
image8.canvas.pixels[x-left2+1,y-up2+1]:=form1.canvas.pixels[x,y];
end;image8.visible:=true;
for x:=left2 to right2 do
begin
form1.canvas.pixels[x,up2]:=clred;form1.canvas.pixels[x,down2]:=clred;
end;
for y:=up2 to down2 do
begin
form1.canvas.pixels[left2,y]:=clred;form1.canvas.pixels[right2,y]:=clred;
end;form1.update;
end;
end;

```

```

{*****}
{neural Zone}
if num>=7 then
begin
n:=1;
for num:=1 to 6 do
begin
if num=1 then image:=image2;
if num=2 then image:=image3;
if num=3 then image:=image4;
if num=4 then image:=image5;
if num=5 then image:=image6;
if num=6 then image:=image7;

for i:=image.left to image.left+image.width-1 do
for j:=image.top to image.top+image.height-1 do
begin
if form1.canvas.pixels[i,j]>mean
then data2[i-image.left,j-image.top]:=1
else data2[i-image.left,j-image.Top]:=0;
end;
{load data}
//////////
{compare}
for neu:=1 to neural do
for i:=1 to leg do
output[neu,i]:=data2[fixcox[neu,i],fixcoy[neu,i]];
//get output

```

```

hamming[n]:=0;
for neu:=1 to neural do
begin
for n:=1 to template do
begin
for i:=1 to leg do
if output[neu,ij]<>xram[n,neu,i] then hamming[n]:=hamming[n]+1;
end;

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

min:=10000;
for h:=1 to template do
if hamming[h]<min
then
begin min:=hamming[h]; end;
for a:=1 to template do
if hamming[a]=min then vote[a]:=vote[a]+1;
for h:=1 to template do
hamming[h]:=0;

end;

```

```

score:=0;
for h:=1 to template do
if vote[h]>score
then
begin
score:=vote[h]; a:=h;
end;

```

```
{answer}
```

```
case a of
```

```

1:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
2:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
3:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
4:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
5:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
6:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
7:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
8:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
9:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
10:dbedit1.text:=dbedit1.text+inttostr(a-1);
11:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ก';
12:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ข';
13:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ค';
14:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ด';
15:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
16:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ช';
17:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
18:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
19:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ช';
20:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ช';
21:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
22:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
23:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
24:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
25:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
26:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
27:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
28:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
29:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
30:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
31:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
32:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
33:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
34:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
35:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
36:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
37:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
38:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';
39:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฉ';

```


ขอสงวนลิขสิทธิ์ในเอกสารนี้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

40:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ฟ';
41:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ภ';
42:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ม';
43:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ย';
44:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ร';
45:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ล';
46:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ว';
47:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ศ';
48:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ษ';
49:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ส';
50:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ห';
51:dbedit1.text:=dbedit1.text+'พ';
52:dbedit1.text:=dbedit1.text+'อ';
53:dbedit1.text:=dbedit1.text+'ธ';
end;
for h:=1 to template do
  vote[h]:=0;

```

```

end;
{end compare}

```

```

datetimeaft:=time;
timestr:=timetostr(datetimebef);
dbedit2.text:=timestr;
timedif:=datetimeaft-datetimebef;
statusbar1.simpletext:='Done! Elapse Time '+timetostr(timedif);
dbedit3.text:=DateToStr(date);

```

```

edit1.text:=dbedit1.text;

```

```

table1.Next;
table1.Append;
table1.FieldValues['No.']::=start2;
table1.FieldValues['Plate Number']:=dbedit1.text;
table1.FieldValues['Time']:=strtoime(dbedit2.text);
table1.FieldValues['Date']:=date;
table1.Post;

```

```

dbedit1.text:="";
dbedit2.text:="";
dbedit3.text:="";
end;form1.cursor:=crdefault;run.enabled:=true;
speedbutton2.down:=true;form1.update;
end;

```

```

procedure TForm1.FormCreate(Sender: TObject);
type rawdata = array[1..10,0..63,0..63] of integer;
  qouta = array[1..neural,1..leg] of integer;
var valid:array[0..63,0..63] of integer;
  x,y,z,i,j,number,neu,n:integer;
  raw:rawdata;
  point_data:file of rawdata;
  fixx,fixy:qouta;
  point:file of qouta;

```

```

begin
assignfile(point,'2.pee');
reset(point);
read(point,fixx);
read(point,fixy);
for neu:=1 to neural do

```

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

for i:=1 to leg do
begin
fixcox[neu,i]:=fixx[neu,i];
fixcoy[neu,i]:=fixy[neu,i];
end;
closefile(point);

{load raw data}
assignfile(point_data,'rawdata1.pee');
reset(point_data);
read(point_data,raw);

for n:=1 to 10 do
for i:=0 to 63 do
for j:=0 to 63 do
data[n,i,j]:=raw[n,i,j];

CloseFile(point_data);

assignfile(point_data,'rawdata2.pee');
reset(point_data);
read(point_data,raw);

for n:=1 to 10 do
for i:=0 to 63 do
for j:=0 to 63 do
data[n+10,i,j]:=raw[n,i,j];

CloseFile(point_data);

assignfile(point_data,'rawdata3.pee');
reset(point_data);
read(point_data,raw);

for n:=1 to 10 do
for i:=0 to 63 do
for j:=0 to 63 do
data[n+20,i,j]:=raw[n,i,j];

CloseFile(point_data);

assignfile(point_data,'rawdata4.pee');
reset(point_data);
read(point_data,raw);

for n:=1 to 10 do
for i:=0 to 63 do
for j:=0 to 63 do
data[n+30,i,j]:=raw[n,i,j];

CloseFile(point_data);

assignfile(point_data,'rawdata5.pee');
reset(point_data);
read(point_data,raw);

for n:=1 to 10 do
for i:=0 to 63 do
for j:=0 to 63 do
data[n+40,i,j]:=raw[n,i,j];

```


เอกสารนี้เป็นเอกสารตัวอย่างสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

CloseFile(point_data);

assignfile(point_data,'rawdata6.pee');
reset(point_data);
read(point_data,raw);

for n:=1 to 3 do
  for i:=0 to 63 do
    for j:=0 to 63 do
      data[n+50,i,j]:=raw[n,i,j];

CloseFile(point_data);
{end load data}
{clear valid}
for x:=0 to 63 do
  for y:= 0 to 63 do
    valid[x,y]:=1;

{start collect data}
for number:=1 to template do
  for neu:=1 to neural do
    for i:=1 to leg do
      xram[number,neu,i]:=data[number,fixcox[neu,i],fixcoy[neu,i]];
{end collect data}

end;

procedure TForm1.Button1Click(Sender: TObject);
begin
  table1.Append;
  table1.FieldValues['Plate Number']:=dedit1.text;
  table1.FieldValues['Time']:=strtotime(dbedit2.text);
  table1.FieldValues['Date']:=date;
  table1.FieldValues['No.']:1;
  table1.post;
end;

procedure TForm1.OpenClick(Sender: TObject);
var x,y:integer;Bitmap:TBitmap;CurrentFile:String;
begin
  if OpenPictureDialog1.Execute then
    begin
      image1.Picture.LoadFromFile(OpenPictureDialog1.FileName);
      OpenPictureDialog1.InitialDir:=OpenPictureDialog1.GetNamePath;
      image2.visible:=false;image3.visible:=false;image4.visible:=false;
      image5.visible:=false;image6.visible:=false;image7.visible:=false;
      image8.visible:=false;
      edit1.text:="";dedit1.text:="";
      statusbar1.simpletext:="";speedbutton2.down:=false;
    end;
end;

end.

```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของโปรเจกต์ชิ้นนี้ ได้รับความช่วยเหลือจากหลายๆฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.บุษรนา รวมถึง ดร.สุรพันธ์ สำหรับกล้องดิจิตอลและคำแนะนำต่างๆ และการให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด ขอขอบคุณกลุ่มอ่ากับฝูงที่ช่วยกันคิดช่วยกันแก้ กลุ่มน้องกับฝนที่ให้คำแนะนำการทำงานผ่านกล้อง เพื่อนๆทุกคนที่ให้ ความช่วยเหลือ และน้องซ่าที่ช่วยพิมพ์อย่างเต็มที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนังสืออ้างอิง

1. คร. ยุทธนา คิดใจเดียว , วิทยานิพนธ์เรื่อง “Weightless Neural Network”
2. น.ส. ปวีณา ม่วงเฉย , วิทยานิพนธ์เรื่อง “ระบบรู้จำทะเบียนรถยนต์”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้